

Amerikos pirklvinių lai-
vai bus apginkijuoti

\$100.000.000 reikalaujama tam tikslui

Svarbų anglų laimėjimai
FrancijojeVokiečiai siunčia kareivius Holandijos
pasieninLaconia milžiniškas anglių laivas
paskandintas

Kut-El-Amara vėl anglų rankose

\$100,000,000 APGINKLAVI-
MUI PIRKLYBINIŲ ŠIOS
ŠALIES LAIVŲ.

WASHINGTONAS, vasario 27. — Vakar atstovas Flood, užbrožinęs reikalingą komisią prieš šį, įsėdė atstovų butan rezoliucija, kuri autorizuoja Suv. Valsitijų valdžią apginkluoti pirklvinius ir pasazierinius šios šalies laivus, apsigiminiui nuo užpuolimo vokiečių submarinų. Rezoliucija autorizuoja valdžią pavartoti ir kitokias priemones tam tikslui. Kartu su autorizavimu valdžios apginkluoti laivus rezoliucijoje reikalaujama, kad kongresas paskirtų \$100,000,000 tam reikalui.

DIDELI ANGLŲ LAIMĖJIMAI
FRANCIJOJ.

LONDONAS, vasario 27. — Anglai besigrumdami su vokiečiais Francijoje, Somme fronte, įsibrovę gilyn į vokiečių tranšėjas jau daugiau kaip dvi myli vienuolikos mylių fronte. Taip skelbia oficialis anglų karės štabo pranešimas, išleistas vakar naktį.

Šis vokiečių pasitraukimas yra didžiausias nuo to laiko, kaip vokiečiai apsigiminiui tose vietose, kur dabar randasi mušij linija.

Vokiečiai pasitraukę po priedangą miglos, anglams nematant.

Anglai užvaldė Pys, Serre, Miramont, o taipgi garsų Butte de Warlencourt, kur buvo arena karščiausių mušių viso karė.

Anglai mano, kad neužilgo jie privers vokiečius pasitraukti ir iš Lapaume, vlenos svarbiausių tvirtovių viso vakarinio karės fronto mušių linijoj.

Vokiečiai gynėsi atkakliai, bet turėjo traukties. Pasitraukdami vokiečiai atidarė kelią link ty pozicijų, kurių linkui jau nuo senai anglai veržėsi.

Anglai praneša, kad jie dar nesustoję ir kad jie dar vis varosi pirmyn.

VOKIEČIAI SIUNČIA
ARMIJĄ HOLLANDIJOS
PARUBEŽIN.

WASHINGTONAS, vasario 27. — Anglų laimėjimai pastarosiomis dienomis vakariniame fronte aiškina, kad vokiečiai ištraukę nemažą kareivių iš Francijos ir pasiuntę Holandijos parubežin. Todel tai sakoma, vokiečiai ir traukiasi prieš anglų vakarinėje karės fronto nebegalėdami atsilaikyti.

DAR VIENAS MILŽINAS
PASIUSTA JURŲ
DUGNAN.

NEW YORKAS, vasario 27. — Aplaikyta žinių, kad Cunrad linijos pasazierinis laivas Laconia paskandintas. Laconia buvo vienas didžiausių anglų laivų. Laconia int 18,099 tonų. 270 žmonių, važiuosiu laivu Laconia, tapo išsodinti ant sausumos vakar naktį. Kiek patirta, žuvo du žmonės.

Laivu Laconia važiuvo keletas amerikiečių. Jų, regis, nė vienas nežuvo.

Pranešama, kad Laconia buvo torpeduotas be perspėjimo.

Paskandinimas laivo Laconia bene bus tik anglams skaudžiausias smūgis, kuriuos užkrito jau vokiečiai nuo pat 1 dienos vasario, t.y. nuo to laiko, kad vokiečiai pradėjo aštriąją submarinų karę.

KUT-EL-AMARA VĖL ANGLŲ
RANKOSE.

LONDONAS, vasario 27. — Kut-El-Amara, svarbi tvirtovė Mesopotamijoj, vėl perėjo į anglų rankas. Turkai Tigris upės apskrityj traukiasi visu frontu Baghdad linkui.

ARGENTINOS RESPUBLIKA
KVIET KARIAUJANCIUSIUS
TAIKYTI.

BUENOS AIRES, vasario 27. — Eina gandas, kad Argentinos respublikos valdžia ketinanti atsisaukti į visas Pietinės Amerikos respublikas, idant bendrai dar sykį pasiūlytų kariaujančioms taikytis.

KAIP REIKIA KAVOT SU
MAISTO BRANGUMU.

WASHINGTONAS, vasario 27. — Atstovų buto posėdyje, kuomet svarstyta maisto brangumo klausimas ir kalbėta, jog reikalinga padaryti tyrinėjimai brangumo priežasčių, atstovas Londonas (socialistas) užreikšė, jog nėra reikalo ilgai tyrinėti dalyką. Jau senai žino, kas nori, kodėl maistas brangus. Jisai nurodė, kad maisto kainų sumažinimui reikalinga, kad tuojau rytoj kongresas paskirtų penkis, ar dešimtį ar daugiau milijonų dolerių valdžiai, idant už tuos pinigus būtų supirkti maisto ir padėta jį pardavinėti žmoniškoms kainomis. Gi jeigu tuo būdu negalima būtų žmonėms pagelbėti, valdžia turėtų konfiskuoti visą, esantį šalyj, maistą ir užmokėti už jį verteloms, ką jis yra vertas, pradavinėtų gyventojams prieinamomis kainomis.

MOONEY NUTEISTAS PAKO-
RIMUL.

SAN FRANCISCO, Cal. — Thomas J. Mooney, apkaltintas sargybių su bombos eksplozija, atsitikusia San Francisco prekybos parodoje, nuteistas pakorimui. Nužudytas jisai bus San Quentin kalėjime, gegužio 17 dieną.

Vyriausybės teisėjas Franklin Griffin atmetė Mooney apgynėjų prašymą paskirti išnaujo Mooney'o bylos nagrinėjimą. Mooney'as bylos reikalavo stambius San Francisco biiznis. To biiznio atstovai dabar džiaugiasi, kad jiems pavyko atkeršyti savo priešiui, kurs ne sykį vadovavo paskmingais darbininkų streikais.

Tokis pat kaip Mooney'o likimas laukia dar tris ypats, kaltinamas tuo pačiu suokalbui, ką ir Mooney.

STREIKAS KRUPPO DIRB-
TUVĖSE AUGA.

MAASTRICHT, Hollandija. — Aplaikyta daugiau žinių apie streiką Kruppo amunicijos dirbtuvėse, Essene. Anot ty žinių, streikininkų skaitlius jau siekia 10,000 žmonių. Streikas tečiau apima vis didesnes darbininkų minias.

GRAIKŲ ARMILIA PERKELTA
Į PELOPONNES'Ą.

ATHENAI, Graikija. — Graikų generalis štabas paskelbė, kad pildydamas talkininkų reikalavimą štabas perkėlęs 15,800 kareivių, 4,200 arklų ir mušų, 313 kanuolių, 155 kulkosvaizdų, 140,000 šautuvų ir 133,000,000 šovinių į Peloponnes'ą. Perkeliam ten dar ir daugiau visokių karės reikmenų.

ATTYGO CIBULIAI.

NEW YORKAS, vasario 27. — Ačiu boikotui čia atpigę biskų cibuliai. Blūvių kaina tečiau nenupuola.

TOLEDO, Ohio. — 50 darbininkų, važiuosiu darban, sužeista, kuomet gatvėkaris apvirto. Daugelis sužeista mirtinai.

ANQUITA, Me. — Gubernatorius Milliken pasirašė po rezoliuciją, sulig kurios bus paduota visų valstijos rinkėjų nuobalsavimui klausimas, ar suteikti tos valstijos moterim balsavimo teises.

Šiandie pirmieji rinkimai (primaries). Socialistams tie pirmieji rinkimai neturi reikšmės, nes jie savo kandidatams jau turi nominavę. Bet kas dalyvautų ir šiuose rinkimuose, balsuojamo se vietose reikalaukite butinai socialistų kandidatų listo.

Balsuojamos vietos atdaros nuo 6 val. ryto lig 5 po pietų.

NEW YORKAS. — Morgano firma paskelbė, kad dar \$9,000,000 auksu atsiųsta iš Kanados į Suv. Valstijas. Iš viso gi nuo 1 dienos sausio šių metų iš Kanados Morgano firmai atsiųsta auksu \$152,000,000.

30,000 KAREIVIŲ PAKLOJO
ANGLAI.

BERLINAS, vasario 27. — Anot turkų pranešimų, paskutinių dienų mušiuose Tigris fronte anglai netekę 30,000 kareivių ir oficerių.

WASHINGTONAS, vas. 27. — Vakar oficialiai paskelbta, kad 72 amerikiečiai sumti nuo laivo Yarrowdale, tapo paliusuoti vasario 16 d.

\$1,000 UŽ SUBMARINOS
PAVEIKSLĄ.

FLINT, Mich., vasario 27. — George Humphrey pasiūlyjo duoti \$1,000 tam, kas parodys jam paveikslą vokiečių submarino Deutschland, kuri dabar, kaip kalbama, randasi drakų su kiltimis pagamantis vokiečių submarinomis. Paveikslas turi būti nuotrauktas toje vietoje, kur Deutschland randasi. Humphrey savo pasiūlymą nori parodyti, kad kalbama submarina nesugauta ir kad todėl josios paveikslas jam nesuteiks.

VOKIEČIAI NETEKO
KALIOSŲ.

HALIFAX, N. S., vasario 27. — Anglijos činovinkai numovė kaliosus vokiečių diplomatus, grįžtančių su Amerikos ambasadoriumi von Bernstorff'u iš Amerikos namo į Vokietiją. Mat kaliosai yra guminiai, o guma skaitosi kontrabanda.

Gera dar, kad anglai nepasikaitė kontrabanda ir drabužių, kuriuos vokiečiai dėvi, o tai tiem vargšams plikiim būtų prisieję parkeliauti Berlinan.

VOOKIEČIŲ LAIVAI
APŠAUDE ANGLIJOS
MIESTUS.

LONDONAS, vasario, vasario 26. — Vokiečių torpediniai laivai bombardavo Anglijos miestelius Dreddstairs ir Margate. Viena moteriškė ir vaikas tapo užmušti, dvi ypotos sužeista. Du namai apdaužyta.

5 LAIVAI PASKANDINTI.

Vakar paskandinta penki laivai 22,579 tonų intalpos; iš viso nuo vasario 1 d. jau paskandinta 177 laivai 436,971 tonų intalpos.

ROANOKE, Va., vasario 27. — Mirė Mrs. Mathew Maus, prez. Wilsono pačios sesuo.

Kunigas Ežerskis
pateko bėdon.

Buvęs pasilaikęs \$50, aukotus Tautos Fondan.

Einąs iš Valparaiso, Ind., laikraštis Vasario 14 d. š. m. numerij praneša, kad "tulas kunigas Ežerskis, gyvenęs Chicagoj", atsiduręs keblame padėjime, kuomet vienas Valparaiso moksleivis paimęs jį nagan už nudanginimą tam tikros pinigų sumos.

Tasai Valparaiso universiteto moksleivis — K. Montvida. Budamas kadaise Chicagoj jis davęs kun. Ežerskiui 50 dolerių, prašydamas jo, kad tą sumą jis pasiųstų Tautos Fondui kaipo auką del karės nukentėjusiems Lietuvoj sušelti. Kunigas Ežerskis betgi ty pinigų nepasiuntęs. Aukotojas dabar tą dalyką atidavęs j advokatų rankas.

(Apie šitą K. Montvido Tautos Fondui auką, kurią aukotojas buvo intekęs kunigui Ežerskiui, lietuvių parapijos klebonui Ciceiro, Ill., Naujųjų Redakcijoj yra priduta visa istorija kartu su originaliais užinterestuotųjų žmonių dokumentais. Ji bus išspausdinta artimiausiuose "N-ny" numeriuose.)

MANOMA, KAD TYČIA
PASKANDINTI HOLLAN-
DIJOS LAIVAI.

LONDONAS, vasario 27. — Anglai mano, kad vokiečiai tyčia paskandinę septynis Holandijos laivus. Jie, anglų nuomone, norėję tuo iššaukti Holandijos pasipriešinimą, idant paskui galėjęs užpulti Hollandiją, kaip karės priešą, ir pasipelnęti esančiu ten maistu.

Vienok tai anglų — vokiečių priešų — nuomone, ir todel anglams negalima daug tikėti.

28 AIRIAI AREŠTUOTI
BE KALTES PRIRODYO

LONDONAS, vasario 27. — Vėl emė aimaugti anglai airos. 28 airiai areštuota be jokio prirodymo jų kaltės, pasiremiant vien tuo, kad yra įstatymas, paveldijęs valdžiai karės laiku sulaukyti nužiurimas ypats. Dele tokių Anglijos valdžios pasigėlimų Airioj gali kilti vėl revoliucija.

\$6,000,000 REIKALAUJA
PAGELBėti ALKA-
NIEMS.

WASHINGTONAS, vasario 27. — Senatorius Borah įnešė rezoliuciją kongresas paskirtų \$6,000,000 pagelbai ty žmonių, kurie ypatai kenčia delei gyvenimo reikmenų brangumo.

Ne šešių milijonų dolerių reikalinga, bet uždraudimo išgabenti maistą svetur. Tik tatyai palengvins šios šalies gyventojų kovą su brangumu.

Karė grumuoja šiai šaliai.

Santykiai Amerikos su Vokietija yra jau pertraukti. Valanda labai risti, kiekvieną dieną pillečiam paskelbimo karės, jeigu šios šalies žmonės — laukia nepakelgalingo protesto balso. Karės apskelbimas arba neapskelbimas pilnai turi priklausyti žmonių valiai.

Serėdos vakare IVYKS VIEŠAS DIDELIS SUSIRINKIMAS ČERNAUSKO SVETAINĖJ, 1900 S. Union Ave. Šiame susirinkime kalbės advokatas K. Gugs ir J. Gubavičius.

Atsilankykite visi, kuriems tik rupi sulaukymas šios šalies nuo įsivėlimo pasaulio karės pragaran.

Pradžia 7:30 v. vakare.

Rengėjai.

Iš Darbo Lauko.

Janitorių apvaikšči-
jimas seređoj

Kadangi šiandie yra diena nominavimo kandidatų į miesto valdininkus ateinantiems rinkimams, tai miesto valdžia neleidžia janitoriams rengti apvaikščiojimo šiandei. APVAIKŠČIOJIMAS TODEL IVYKS RYTO (28 VASARIO). SUSIRINKIMO VIETA — 204 RANDOLPH ST., PRADŽIA APVAIKŠČIOJIMO 2 VAL. PO PIETŲ. (Galima susirinkti ir adresu: 230 N. Clark st. o iš čia streikininkai nuves nepažinančius į vietą, nuo kur apvaikščiojimas prasidės).

Draugai ir draugės streikininkai, juns jau buvo nurodyta ne sykį, kokią svarbą turės mūsų apvaikščiojimas. Todel nebeaiškinsiu to dalyko daugiau. Tik priminsiu, tik paraginsiu dar sykį jus atsilaukti apvaikščiojiman, neužmiršti ir atsivesti kuodaugiau žmonių su savim.

Lietuvės moters ir vyrų, ypač moters, daugelis įsų pasidarys apvaikščiojimas išietų juos pudingenis, juodidenis. Taigi išpildyk savo prižadus, atsiviskit su savim mažiausia bent po tuziną draugų ir draugių!

Streikininkas.

DARBININKAI JAU LAIMEJO.

Smagu pranešti, kad streikuojantys Chicagos janitoriai, janitorės ir langų bei grindų plovėjos ir plovėjai jau turi laimėjimų. Skelbi, dirbusieji 5-namų administracija pilnai pripažino janitorių uniją ir išpildė unijos reikalavimus. Laikykites, streikininkai ir streikininkės, ir jys reikalavimai galų gale bus išpildyti.

Streikininkas.

SAN FRANCISCO, Cal., vas. 27. — Valstijos industriju neimamų tyrinėjimo komisija paskelbė raportą, iš kurio matyt, kad 1915 metais buvo 7,954 susižeidimai darbininkų nuo parpuolimo ant žemės. Iš to skaitliaus 67 užsimušė, 91 sunkiai sužeidė, o 7,796 lengviau sužeidė. Daugiausia susižeidimų atsitiko nuo parpuolimo ant kopėčių, arba netikusių laiptų namuose, kur darbininkai gyvena.

HARTFORD, Conn., vasario 27. — Apie du šimtu darbininkų organizacijų atstovų kreipėsi į valstijos legislaturos teisių komisiją, reikalaujanti, kad įstatyme, kuriuo norima suteikti darbininkams atlyginimą už sužeidimus, istikusius juos darbe, būtų indėta ir reikalavimai, idant atlyginama būtų jiems taipgi ir už taip vadinamas profesionalas ligas, arba ligas, ką darbininkai pagaua dirbdami kenkiantį sveikatai darbą.

NEW ORLEANS, vas. 27. — Šešios didžiųjų vietos krutamųjų paveikslų namai pripažino aniją.

HARRISBURG, vasario 27. — Valstijos kasyklų departamentu įsakymu darbo laikas darbininkų, dirbančių kasyklose prie iškelimo anglių augštin iš po žemės, apribuotas 8 valandomis dienoje.

SUSIMAZINO DARBININKŲ
MIRČIŲ SKAITLIUS.

PHILADELPHIA, vasario 27. — Ačiu tam, kad čia tapo priimtas įstatymas, reikalaušs atlyginimo darbininkams, sužeistiems darbe, skaitlius nelaimingų atsitikimų su darbininkais dirbtuvėse labai sumažėjo. Mat, samdytojai, nenorėdami mokėti atlyginimo sužeistiems mokėdab stengiasi intaisyti priemones, kurios apsaugoja darbininkus nuo nelaimių.

MOTERŲ PENSIJŲ
ISTATYMAS.

SACRAMENTO, Cal., vasario 27. — Senatorius M. Carr įnešė valstijos legislaturon bilių, kurs reikalauja, kad moterims, kurių vyrų pasimirė, o jos pačios neturi iš ko auklėti savo vaikų, būtų duota pinigiska pagalba iš valstijos izdo. Pagelbos Carr bilius reikalauja šitaip: motinai, kuri turi tik vieną kūdikį, turi būti išduodama \$15 mėnesij; motinai dviejų kūdikių — \$25 mėnesij, trijų \$35, keturių \$40, ir penkių ar daugiau — \$50.

NORI PANAIKINTI
NAKTIES DARBĄ.

SAN FRANCISCO, Cal., vasario 27. — Duonos išvežiojotojų unija pradėjo kovą, kad panaiikinus išvežiojimo duonos iš kepyklų į krautuves ir šiaip emėjams nakties laiką, kaip kad iki siol budavo daroma. Jie sako, kad duoną galima tokiu pat parankumu išvežiot duonos laiku.

KANSAS CITY. — Vienoj mokyklą ant lentos kreida buvo parašyta: "Kam stot kariuomenėn? Jums nėra ko laimėti ir už ką gyvastis aukauti. Aš atsikau užmušti brolių mano ir slėpti pirštus bile kokios vėliavos kvolduose."

Apie tą užrašą patyrė valdžia ir pradėjo daryti tyrinėjimą.

STREIKAS RYME

RYMAS, Italija. — Kilo gatvėkarių darbininkų streikas. Streiko priežastis — tai protestas prieš siluntimą gatvėkarių darbininkų karės frontan, o jų vietosna paskyrimą moterų.

**PREZ. WILSONAS
KONGRESE.**

**Reikalavo, kad kongresas
įgalintų jį veikti sulig jo
nužiūrėjimo kryžise su
Vokietija.**

**Reikalavo įgalinimo apgin-
kluoti pirklybinius Suv.
Valstijų laivus ir pinigų
tam tikslui.**

WASHINGTON, vasa-
rio 27. — Vakar prezidentas
Wilsonas ir vėl pasirodė be-
ndrame kongreso-senato ir
atstovų buto—pasėdyj. Wil-
sonas reikalavo pilniausio ir
skubaus suteikimo jam gam-
lios, kurią jisai galėtų pava-
rtoti kryžise su Vokietija.

Wilsonas išreiškė pasi-
keijimą, kad jam nepris-
e pavaruoti ginkluotos spėkos,
specialiai pareikalavo iš kon-
greso suteikti jam galę ap-
ginkluoti Amerikos pirkly-
binius laivus ir pavartoti ki-
tas priemones apgynimui,
kaip jis sakė, Amerikos tei-
sių, o paprastai sakant —
lobių Amerikos kapitalistų.
Wilsonas be to reikalavo ir
paskyrimo pinigų, kurie bus
reikalingi apginklavimui.

Senatorius Simmons, pir-
masis senato finansinės ko-
misijos, užreikšė, kad jisai
manas, jog \$500,000,000 tam
tikslui užteiksia išpradžios.
Ir reikalingus pinigus gali-
ma busią pridėti prie esan-
čio jau kongrese biliaus, rei-
kalaujancio keleto simtų mi-
lionų dolerių armijos reika-
lams.

Nėra abejonės, kad kon-
gresas ne tik suteiks Wilso-
nui įgaliojimą veikti sulig jo
nuožiūros, bet kad ir reika-
laujamus pinigų paskirs.

Wilsono kalba išklausyta
tyliai. Pabaigoj buvo aplo-
dysmentų. Bet matėsi ir to-
kių kongresmanų, kurie ne-
pritarė šiam naujam Wilso-
no žingsniui.

Tuo po to, kaip Wilsonas,
pasakęs kalbą, apledo kapi-
toliumą, atstovų buto užru-
bežio reikalų komisija tapo
susaukta konferencijon. Sena-
torius Stone, senato
užrubežinių reikalų komisi-
jos pirmininkas pranešė, kad
ir senato komisija tuoj bus
susaukta tarybon.

**OT TAU IR DARBININKŲ
VADAS!**

Gompers, Amerikos Dar-
bo Federacijos prezidentas,
bankete, kurį parengė poli-
cistų labdarinngoji draugija,
užreikšė, kad ne tik jisai,
Gompers, bet ir visi Ameri-
kos darbininkai paremsią
prezidentą. Girdi, jisai dar-
buojasi, kad nedavus įsivel-
ti karėn Suv. Valstijoms, bet
jei busias reikalas, darbinin-
kų klesna neatsisakysianti
suteikti Amerikos valdžiai
pagelbos.

Laimė dar tik, kad darb-
ininkai mano kitaip, negu
Gompers.

CHICAGO, vasario 27. —
Daugiau 127,000,000 svarų
mėšos randasi šiuo laiku
stockyardų sandėliuose. O
žmonės badą kenčia.

PHILADELPHIA, vasa-
rio 27. — Prasidėjo tyrinėj-
mas, kaip stovi dalykai su
garsiojo Harry K. Thaw
protiškais gabumais, ar tik
jis gaidukų neturi galvoj.

Maksim Gorki.

Romantikas.

(Pabaiga).

— Apie ką tu jos paklausai?
— sausai pasiteiravo Aleksej.
— Aplamai paklausiu apie
bendrumą. Žodis ir darbas
ar tas pats?

Somovas drebančia ranka iš-
sitraukė popirosą ir įkišo jį bur-
non, bet ne tuo gulu. Nukan-
des dantimis suslapintą vietą,
jis nusiplovė ir pametęs popi-
rosą ant žemės, paklausė:

— Tu ją myli? Sakyk gi!
— Tuomet Foma neužsimastęs
atsakė:

— Taip, žinoma, labai... Tai
yra, jeigu tu nebutum pasakęs
aš, labai galima, nebūčiau da-
siprotėjęs... na, o dabar — aiš-
ku! Kuomet aš kalbuosi su ja
man taip gera ir lengva, lyg
aš, istikrųjų, vaikas... Kaip
Dieva myliu!

Sudiev! Ištare Aleksej ir
padavęs jam ranką nudumė du-
rų link... Bet sustojęs viduryj
kambario, jis negarsiai paklau-
sė:

— Tu, velnias, gal tik dabar
tai sumanei?

— Ką?

— Nugį tavo tą meilę?
— Juokdaris! — susuko Fo-
ma. — Juk tu pats sakei... ko-
kis istikrųjų juokdaris! Aš ne-
sumaniu, bet tik nemokėjau
suprasti... o tu gi...

— Ir aš kvailas! — ištare So-
movas išeidamas iš kambario.

Nuo susijudimo ir svejenų
apie susitikimą su Liza, Foma
užmiršo ir dantų skaudėjimą.
Jis užsimastęs vaikščiojo po
kambarij. Ant sienos kabojo
mažytė lėmpelė sykščiai apšvi-
sdama aplinkinius daiktus.

— Stebuklinga! — manė Va-
raksinas, trindamas rankas.

Jis piešė sau paprastą, malonų
gyvenimą su maža, protinga ir
širdinga moterim, kuri viską su-
pranta, gali atsakyti į visus klau-
simus. Aplink ją — vis savo
žmonės, draugai, ir ji — savo
žmogus...

Gerai!

Paskui ištremimas, tai jau
tikrai bus, ištremimas! Kur tai
toli, mažame sodžių nepercina-
muose miškuose, jis sėdi su ja
mažame jaukiam kambariuke
mokinasi. Ant stalų guli sto-
ros knygos — jose apie viską
kalbama; juodu skaito tas kny-
gas viena po kitai. Lauke tyła,
baltas sniegas apdengė visą že-
mę — kambariuke šilta, švaru,
jauku, pečių šokinėja liepsnos
liežuviai, darydami ant sienų še-
šėlius. Mažoj lovukėj guli dar
vienas žmogus, gimęs dėl kovos
už šviesesnę ir geresnę žmonių
ateitį. Šaltuose kraštuose sau-
lėlaida esti raudona, kuri pri-
mena senovės laikus, kuomet
užginė pas žmones pirmos vai-
kiskos mintis, kuomet atsirado
gyvenime apibendrinanti žmo-
nės ideja...

Foma Varaksinas nemėgo
laukti ilgai: nedėlioj jis užsivil-
ko geriausį savo švarką, kurio
vienas skvernas buvo daug il-
gesnis už kitą, o apykaktė iškil-
davo iki ausų; užsivilko baltus
marskinus ir pasirėšo raudoną
kaklaraištį. Iškilęs kaip gali-
ma auščiau pečius, jis nutrau-
kė pas Lizą.

Buvo saulėta žiemos diena,
baltas sniegas spindėjo lyg pa-
drėsdamas Fomą ir snabzdė-
damas jam reikalingus žodžius,
kuriuos jis pasakys Lizai. Snie-
go apdengtos telegrafo vielos
vėl tiesiog į tą gatvę, kur gyv-
no mergina, kurią jis nekartą
savo mintyse pavadino sužie lo-
tine ir... pačia. Diena buvo tik-
rai maloni, šviesi.

— Ach... tai jūs! — pasakė
Liza, atidarydama duris.

— Parėjote ar išeinatė? — pa-
klause Foma šypsodamas ir tvi-
tai spausdamas jos ranką.

— Išeinu... — susiraukus atsa-
kė ji linguodama ranką.

— Na, aš ilgai neužlaikysiu
tamstą — pažadėjo Foma ir ne-
nusivilkęs ploščiaus atsisto.

Jūs žindie tokis linksmas.
Kas pasidarė? — paklausė Li-
za atidžiai žiurdama į jį.

Jis neįskarto atsakė. Iš pra-
džių jis meilingai pažvelgė į ją.
— Lėliutė — duktelėjo jam
į galvą mintis.

Jinai vaikščiojo po kambariu-
ką nuo lango iki durų ir vėl at-
gal. Pažvelgs į langą, tai į sve-
čią — antakiai sutraukti. Jam
pasirodė, kad jos veidas rusčias
ir neramus.

— Gali būti, jaučia! — mąstė
jis.

— Tuo jau aš tamstai paaiškin-
siu, kodėl aš linksmas. — galų
gale ištare Foma ir paprasė: —
Meldžiu atsistėsti.

Jinai patraukė pečius ir lyg
nenorėdama atsistėjo prieais jį:

— Na.

Foma pasilenkė linkui jos,
ištiesė ranką su geltonais nagais,
ir tyliu, maloniu, meiliu balsu
pradėjo:

— Žinote, drauge Liza, aš no-
riu pasakyti tamstai vieną žo-
dį! — Jis atsistojo sumostega-
vo ranka ir garsiai sušuko: —
Viską!

— Ką tai reiškia? — paklausė
Liza, šypsodamos.

— Aš paaiškinsiu: plaukia u-
pe laivas, taip lengvai... nes ne-
žinomas kelias. Bet, galop, da-
lykai išsiaiškina: kelias geras —
tuosyk kapitonas šaukia: —
„Leisti greit!“

Liza nustebusiai tylėjo, kan-
džiodama savo baltais, mažais
dantukais lūpas.

— Nesuprantate? — paklausė
Foma, artindamas prie jos.

— N-ne! Kas tai? — kapito-
nas?

— Kapitonas? Jūs! Ir aš...
Mudu abu savo gyvenimo kapito-
nais — jūs ir aš! Mums pri-
klauso teisė komanduoti likimu
— taip?

— Na, taip, bet — visgi kame
dalykas? — sušuko mergina
juokdamas.

Foma ištiesė rankas ir nebe-
tvirtu balsu pakartojo:

— Visą, drauge! Jūs žinote
mus, mane ir visus, — eikite
pas mus, su mumis iki pilno su-
siliejimo!

Liza atsistojo, jam pasirodė,
kad per jos veidą parbėgo šešė-
lis ir paslėpė skruostų raudonu-
mą ir akių žibėjimą.

— Nesuprantu! — traukyda-
ma pečius, kalbėjo ji. — Tai
pats savaini suprantama... žino-
ma, aš su jumis... jeigu jau...
Kodėl jūs kalbate tai? Kame
dalykas?

Foma sugriebė jos rankas ir
ką tik nešaukė:

— Pats savaini suprantama!
— Stebuklinga, drauge! Aš taip
ir žinojau... Žinoma, jūs — jūs
eisite!

— Kur? — neramiai paklausė
ji, ištraukdama iš jo rankų savo
pirštus. Jūs nešaukite, juk aš
ne viena gyvenau... Eir eiti?

Jos balsas skambėjo piln tai ir
nepatenkintai — Foma suprato
tai ir greit paaiškino:

— Už manęs, su manim ap-
sivesti! Žinote, kokis mudvie-
jų bus gyvenimas, drauge? Ko-
ki bus šventė...

Stovėdamas prieais ją ir no-
steguodamas rankomis, jis pra-
dėjo piešti businą gyvenimą,
bendrą darbą, ištremimą — ka-
bėjo ir jo balsas daušė vis ty-
lesniu ir tylesniu. Jam pradėjo
rodyties, kad Liza, tarytum, tir-
psta, darosi plonesnė, žemesnė,
ir tolinasi nuo jo.

— Viešpatie kokios nesąmo-
nės! — išgirdo jis Lizos balsą.
— Koki paikystė!

Fomai pasirodė, kad kas tai
neregiamas pribėgo prie jo ir

užmė jam burną taip stipriai
kad krutinėj širdis nustojo pla-
kus ir nebebuvo galima kvepo-
ti.

— Kaip jums negėda, Foma!
— girdėjo jis tylų, įžeidiną iš-
reiškiantį, balsą. — Juk tai...
baisu, klausykite! Tai niekšy-
stė... nejaugi jūs nesuprantate?
Oi, kaip negerai. Dieve mano,
kaip negerai!

Jam rodės, kad mergina
smengia į sieną, slepiasi paveik-
sluose — ir jos veidas darosi to-
kis jau pilkas ir negyvas, kaip-
ir paveiksluose. Jinai traukė
viena ranka kasa, o kita, tary-
tum, stumė nuo savęs orą ir ty-
liai, bet aštriai kalbėjo:

— Nejaugi jums ne gėda maty-
ti manyj tik moterį...

Foma pradėjo murmti išskė-
sdamas rankas:

— Kodėl gi?... Aš — ne mo-
terį, bet aplamai... kaip žmonės
mes su jumis...

— Kokis tai dūgiškumas! —
klause jinai. — Kaip aš dabar
turėsiu žiūrėti į jus?... Už ką
jūs mane įžeidėte, už ką?

Foma negalėjo atsiminti ko-
kio būdu jis išėjo iš kambario,
kuriame buvo daug paveikslų,
neatsiminė, kaip jis atsisveikino
su Liza, kokie jo buvo paskuti-
ni žodžiai — ji galutinai išnyko
iš jo akių tarp paveikslų.

Jis vaikščiojo gatvėmis, nie-
ko nematydama, apart kokių
tai ratelių priešais. Užmau-
kė kepurę už akių ir giliai lūdi-
nai manė:

— Kodėl — paikystė? Ir ko-
dėl gėda? Nieksystė? Moteris?
Kas tai yra moteris? Ar tai
svarbu? Jeigu dvi sieli vienoj
idejoj... ką tas ir iškia. Jei mo-
teris? Kodėl nieksystė bu-
tinai?

Ir vėl jis užsitraukė kepurę
už ausų. Galop ant jo šaltį, ta-
rytum, kas būtų prikimšęs
ledų, širdis plakė retai.

Laidojo kareivį, keturi vyru-
kai sutartinai nešė grabą, prie-
šakyjė jo bugnininkas, muska-
mas bugnų. Užpakalyjėjo bu-
rys kareivių, jų galvos buvo ap-
rėštos juodomis skarelėmis ir
rodėsi, kad jie visi smukiai su-
žeisti.

Salyj grabo bėgo mažas pil-
kas suo, ir kuomet bugnininkas
nustodavo bugnyti, šuo pribėg-
davo prie jo, o kuomet palkutės
vėl pradėdavo mušti — šuo su-
cypės atšokdamas į šalį.

Foma Varaksinas su dideliu
vargu nusiėmė kepurę, atsilošė
nugarą į tvorą, žiurdė į keistus
kareivius, drebdamą nuo šalčio,
kuris skverbėsi į krutinę ir ma-
stė, tarytum ko tai klausda-
mas:

— Kodėl gėda?

Vertė K. A.

J-U-O-K-A-I

KOL SUSIPRATO.

— Myliu tave.

— Girdžiu tui nebeprimą kar-
tą.

— Sakiau, moter, kai beprotis.

— Tuščia pasak.

— Be tavo meilės gyvent ne-
galu.

— Ak, kalbėk ką kita.

— Brangioji, ar tekėsi už ma-
nęs?

— Taip reikėjo iškarto ir su-
kyl.

Nevydonas.

Patį: Ką tu, Jonai dary-
tum, jeigu aš numirėčiau?

Vyras: Turbut tą patį, kaip
ir tu, jei našlė pasiliktum.

Patį: — O, tai tu toks! O
prieš vesiant tui tu man dievo-
jais, kad niekados kitos nebe-
mylėsi!

Jo vertė.

— Ar tavo švogeris turtingas
žmogus?

— Well, dabar jis vertas pen-
kių tukstančių dolerių.

— Šitaip?

— Nugį, tiek šerifas siulo už
jį, gyvą ar negyvą.

Dr. A. L. Yuška
Gydytojas ir Chirurgas
1740 So. Halsted St., kampas
18-tos gatvės, Chicago, Ill.

Aprupink Save Aprupink Savo Ateitį

Kiekvienas gali aprupinti savo ateitį įsigydams
nuosavią ukę (farmą). Turėdamas savo farmą ne-
reikės bijoties blogų laikų, bedarbių. Dabar geriau-
sias laikas pirkti ukę.

Aš turiu pardavimui geriausias ukes, išdirbtas,
su trobomis ir su visais intaisymais; taipgi ir neiš-
dirbtas, Wisconsin, Michigan ir kitose valstijose.
Pirkti galima labai lengvomis išlygomis, su mažais
pinigais. Taipgi parduodu namus ir lotus Chica-
goje; išmainau į farmas, arba farmas į namus.

Reikalaudami platesnių žinių kreipkitės ypati-
kai arba laišku.

F. KIBORT

613-616 Teutonic Building, 179 W. Washington St.
CHICAGO, ILL.

\$5 Specialiai \$5

Šis apgarsinimas yra geras už \$5.00
del bile kurso imamo šiame mėne-
syje Musų Mokykloje.

Mūsų sistema ir spati-
tas mokymasis padarys
jūs šiuo u trumpu lai-
ku.

Mes turime didžiausius
ir geriausius kirpimo-
dėjaning ir siuvimo sky-
rius, kur mes suteikime
praktiką patyrimu ku-
omet jūs mokysitės.

Elektra varomos maši-
nos mūsų siuvimo sky-
riuose.

Jūs esate užkvięiami
aplankyti ir pamatyti
mūsų mokyklą bile la-
ku — dieną ir vakarais ir gauti specialiai
prieš kainą laisvą iš mėsoms.

Peterson daromos pagal Jūsų mērą — bile
stailės arba dydžio, iš bile madų knygos.

Diplomai duodami mokiniams.

MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. KARNICKA, principalas,

118 N. La Salle St. Kambarys 416-417
Prieš City Hall

Pranešimas

Pranešu būceriams ir visiems bi-
zneriams, kad neduotumėt ant ma-
no vardo, Kazimiero Jonušo, delto,
kad mano moteris, Marijona Jonu-
šienė, pagėgusi nuo manęs jau 3 mė-
nesiai. Kiti bizneriai ateina pra-
šyti užmokescio, bet negauna delto,
kad aš nežinau, kur ji yra.

Duodu savaitė laiko, o jeigu ji
per tą laiką neatsisaukia, tai paduo-
du ant persikyrimo, nes man daug
nemalonumo ji padarė. Tai gi atėik
atsitinti draubžius „Kankuims“ ir
draugystės rastaus, nes aš jau nebe-
moku, o jeigu kas žinote, tai pra-
neškite jai ir bus už tai atlyginta.

KAZIMIERAS JONUŠAS,
3531 So. Emerald Ave., Chicago, Ill.

Vyrai Išgydyti

Greitai,
Visiškai,
Tikrai.

Aš noriu vy-
ru, kurie bu-
vo gydyti be
pasekmių
vyru, kurie i-
reikalauja gy-
dymo ir nesu-
rupino gydy-
ties atidami pas mane. Atmin-
kite, nereikia mokėti nė dolerio
iki aš parodysiu pasekmes ir ku-
rių bile vienas iš mūsų pageidau-
ja. Aš gyvauju užmodingą krau-
ją, Privatiskas ligas, Silpnus vy-
rus, Stricture, Varicocele, per 20
metų.

Aš vartuoju vėliausias Naujas
Metodus, kuriuos suteikia pas-
kmes, kuomet kitos metodos ne-
gelbsti. Pasitarimas dykai. Ma-
no ofiso valandos yra nuo 9 ry-
to iki 8 val. vak. Nedidelis nuo
10 val. ryto iki 2 val. po pietų.
Neatidėkok galėdamas išsigydyti
— jums neatsitinka.
— Pasitarimas dykai.

— ATERIKT SLANDIEN —

DR. GILL

422 SO. STATE STREET
PRIES SIEGEL COOPER & CO.

TELEPHONE YARDS 2721

DR. J. JONIKAITIS

MEDEIKAS IR CHIRURGAS

3337 So. Morgan St., Chicago
Kertė 28-čio Pl. ir Morgan St.

IEKVIENĄ dieną, kada tukstan-
čiai darbininkų išeina iš fabrikų,
juos pasitinka vaikai, pardavinė-
jantys „NAUJIENAS“. Darbininkai per-
ka ir skaito „NAUJIENAS“.

„NAUJIENAS“ taipgi skaito inteligentai, bizneriai ir pro-
fesionalai.

„NAUJIENAS“ skaito moteris, merginos ir jaunuomenė, nes
„NAUJIENOS“ telpa kiekvieną dieną daug naujienų, žinių
iš karės, iš viso pasaulio, politiškų, moksliskų, apie sveikatą,
apie moterų klausimą, apie jaunimo reikalus.

„NAUJIENOS“ telpa daug pajieskojimų giminių, kaip iš
Amerikos, taip ir iš Lietuvos, pajieskojimų darbininkų ir vi-
sokių apgarsinimų, kurie pasakys Jums, kur ką pigiai pirkti.

Skaitykite ir platinkite „NAUJIENAS“, didį lietuvių dienraštį

“NAUJIENOS”

1840 SO. HALSTED ST.,

CHICAGO, ILL.

Mūsų korespondentų pranešimai

“Stebuklas.”

SIoux CITY, IOWA.

MUSKEGON, MICH.

Draugijos ir Organizmų Evoliucija

TURINYS:

- Kaina 50c.

"NAUJIENOS"

1840 S. Halsted St.,

Chicago, Ill.

WAUKEGAN, ILL.

N. N. Y.

q. Antro

PHILADELPHIA, PA.

BRIDGEPORT, CONN.

SKAITYK IR PLATINK
"NAUJENAS"

Jau keturios savaiļēs, kai ei-

pirktis maisto kad apsigynus nuo bado: kambariai šaltai, maži kudikiai persalę serga bei valgio ir apdarų; vienu žodžiu, diežiiausis skurdas ir vargas!

Valstijos ir miesto atstovai bandė tarpininkauti, kad privedus darbininkus su cukraus trupu prie laikos; bet nežinia, dėl kokių priežasčių cukraus trufas atsiskle prisiūt tarpininky-

\$10 INDEJIMAS DANTIES .. \$4.00
LAIKE VASARIO MENESIO
 \$10 viršūnės \$3.00 iki **\$4.00**
 Bridge work \$3.00 iki **\$4.50**
Specialistas Dantų Traukime

Jįtraukiau 16 dan-
 tų prie Bostono
 Dentisty įsiel bi-
 ūnaus ir sugat-
 juos rekomendu-
 ju — H. D. Wa-
 terman, krautuv-
 4520 Evanston av.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

A
STATE
BANK

A
STATE
BANK

**Bankos Valandos: Nuo 9 ryto iki 4 po piet. Subato
mis iki 9 val. vakare. Kalbama Lietuviškai**
Didžiausias ir Stipriausias Bankas šiame Apskirtyj

“AU DÉJÀ”

Siųskite reikalavimus šiuo adresu:
"N A U J I E N O S"
 1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Ar Esate Amerikos Piliečis?

AMERIKOS PILIETIS

"NAUJIENOS"
1840 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Pirmas Lietuvos Dienraštis Amerikoje Kasdien, išskyrus nedėlidienius	First Lithuanian Daily in America Published Daily Except Sunday
Įsitaikymo kainos: Chicagoje — per išnešiojimą 12 centų savaitėje. Pačiu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00, pusė me- to \$3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00 Pusė metų \$3.00 Trijų mėnesiams \$1.75 Dvi mėnesiams \$1.00 Kanadoje, metams \$6.00 Europoje, metams \$7.00	Terms of Subscription: In Chicago, by carriers, per week, 12 cents. By mail one year, \$6.00; six months, \$3.50. Outside Chicago, by mail, one year \$5.00 Six months \$3.00 Three months \$1.75 Canada, one year \$6.00 European countries, 1 year \$7.00

Address: NAUJIENOS, 1840 S. Halsted, Chicago, Ill.

Redakcija ir korespondentų prašome siunčiamus išspausdinimui laikraščius rankraščius adresuoti tiesiai Naujienų Redakcijai, o ne Redaktoriaus rankai. Reikia butinai rašyti aiškiai ir ant vienos popieriaus pusės, be to, rašant platus tarpus tarp eilučių. Redakcija pasilaukia visų teigiamų rankraščių taisyti ir trumpinti. Netinkami spaudai raštai naikina, arba gražinami atgal, jei būgų dviejų savaitių autorius pareikalauja, ir išsiunčia krasos ženklelių pakankamai persiuntimo lėšoms apmokėti.

Ameniška Redaktorių matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Žudys!

San Francisco's teismas pasmerkė myriop darbininkų veikėją Th. J. Mooney, kuris buvo apkaltintas bombos metimu "preparedness" parodoje. Apkaltintojo advokatai padavė apeliaciją, bet ji tapo atmetama. Mirties nuosprendis tapo patvirtintas, ir jo nugalėjimui tapo paskirta 17 geg. mėnesio diena.

San Francisco's lobininkai yra pasiryžę nužudyti darbininkų veikėją. Mooney's byla parodė, kad jo "kalbė" yra nieku kitu neparemta, kaip tik abejotinos reputacijos žmonių liudijimais, kurie teisme vieną syk skambėjo vniapni, kitą syk kitaip. Kaltinamojo apgynėjai prirodė, kad eksplozijos laiku Mooney negalėjo būti eksplozijos vietoje.

Bet kapitalistai nori jo kraujo. Mooney buvo susipratęs žmogus ir smarkiai veikė darbininkų judėjime. Darbininkų išnaudotojai jo neapkenčia, todėl jie ir tyko jo gyvasties.

Tik darbo žmonės dar galėtų jį išgelbėti, jeigu jie subrustų.

Berekalingas straksėjimas.

Apie metai laiko atgal Chicagos klerikalai sumanė pakisti koją "Naujienoms". Išleido dienraštį ir padarė jo atskirų kopijų kainą dvigubai pigesne, negu "Naujienų". Tas "pigus dienraštis" paskui mėginta kokiais tik įmanoma budais įbrukti žmonėms.

Klerikalų armija jau triumfavo. Girdi, "Naujienoms" bus galas, jos neatsilaikys. Mes tečiau sakėme visai ką kita. Mes užreikėme, kad tos klerikalų pastangos atneš nuostolius tik jiems patiems. "Naujienoms" jos yra nepavojingos.

Mūsų žodis išsipildė. Konkurentas, mėginusis užkenti "Naujienoms", pats įklimpo į bėdą ir dabar jau yra priverstas kelti savo prenumeratus. Nuo ateinančio mėnesio pradžios to "pigaus dienraščio" kaina bus 2c už kopiją.

Mes turime to "pigaus dienraščio" leidėjų apyskaitą, ir iš jos matome, kad jie, be užsivarinėdami prieš "Naujienas", pasidarė trylika su-

viršum tukstančių dolerių nuostolio (\$13,088.60). Ir tai, nežiurint to, kad jie visą savo "dienraščio" medžiagą dedavo į "savaitinį laikraštį", kurį duodavo, kaip organą, Rymo-Katalikų Susivienijimo nariams. Taip elgdami jie sutaupydavo išlaidas ant redagavimo ir statymo darbo; jiems kaštudavo beveik tik popiera, o jie imdavo už tą savaitinį, kaip už naują laikraštį. Pagalios, jie net ir "kontestą" darė, įkinkydami į savo "dienraščio" platinimą kruvą navių žmonelių, "pasilokamijusių" laimėt dovanas.

Ir po to visko leidėjams priscina pažymėt savo atskaitoje trylika tukstančių trukumo ant laikraščio! Aišku, kad jeigu klerikalai nerodė, kad eksplozijos laiku Mooney negalėjo būti eksplozijos vietoje.

Bet kapitalistai nori jo kraujo. Mooney buvo susipratęs žmogus ir smarkiai veikė darbininkų judėjime. Darbininkų išnaudotojai jo neapkenčia, todėl jie ir tyko jo gyvasties.

Tik darbo žmonės dar galėtų jį išgelbėti, jeigu jie su-

Daugiau rimtumo.

Dabartinio kriziso valandoje socialistai juo geriau patarnaus savo judėjimui ir šaliai, juo rimčiau jie elgsis. Socialistai kovoja su karės pavojum ir jie privalo kovoti su juo kuogriežiausiai. Bet ta kova neturi iškrypt iš vežių. Ant nelaimės, tokių iškrypimų jau galima pastebėti nemažai.

Kaikuriuose socialistų susirinkimuose buvo svarstoma, kokia turėtų but socialistų taktika, jeigu kiltų karė. Girdėt, kad vienu-kitur karštesnieji socialistai siūlė tokiame atsitikime pavartot visuotiną streiką ir net gin-cluotą sukilimą. Šitokie pasiūlymai, jeigu jie būtų priimti partijos, galėtų jai daug pakenkti. Nes aišku, kad įvykdint juos nebutų galima; jie tik išprovokuotų valdžią atkreipt prieš socialistų judėjimą aštrius suvaržymo ir persekiojimo įrankius.

Bet tais neapgalvotais pasiūlymais karštuoliai kenkia jau ir dabartinei mūsų agitacijai prieš karę. Jie įneša į tą agitaciją nerimtumo e-

lementą, taigi mažina jos vertę.

Trukdo ir kompromituoja tą agitaciją taip-pat ir netaktingi tulų užsikasčiavimai ant buržuazinių pacifistų (taikos šalininkų). Geras yra dalykas nurodyt skirtumą tarpe socialistinio ir buržuazinio taikos judėjimo, bet kada pradėdama niekinti ir koliot tie karės prieši, kurie nepriklauso prie socialistų, tai tuo teikiama pagelba karės apaštaly, o ne taikos reikalui.

Nereikia užmerkt akių prieš faktus. Faktai rodo, kad ir ne socialistų eilėse randasi daug tikrų ir energingų taikos apgynėjų. Daugelis jų yra net ištikimesni taikos idėjai, negu kaikurie socialistai. Užgindydami šituos faktus, mes tik parodytume, kad nesame nuoširdūs arba nepajėgiame matyti to, kas yra. O tuomet kaipgi mes galėtume reikalaut, kad žmonės turėtų užsitikėjimo prie mūsų ir mūsų darbo?

Stambesnių visuomenės sujudimų laiku socialistai privalo dėti kuodaugiausia svarbos ant takto ir nuoseklumo ir atsinešime link kito. Neatsižvelgiant kritiškai į savo žodžius ir pasieligimus, galima tokiu laiku daug pakenkti savo organizacijai ir savo idėjai.

Bepigu, kada gyvenimas eina normalėmis, paprastomis vėžėmis. Tuomet tiems šimtams tukstančių žmonių, kurie dalyvauja socialistų judėjime, yra lengva palai-kyti savo eilėse vienybę ir sutikimą, sekant priimtomis ir ilgoje praktikoje išbandytais taisyklėmis. Bet kada gyvenimas staigu pastato prieš tą judėjimą naujų didelių klausimų, į kuriuos priscina umai duoti atsakymus, tai atsiranda pavojus, kad socialistų nuomonės ir pasieligimai bus nevienodi. Šitokiam momente nėra nieko pavojingesnio, kaip skubinties tuos nevienodumus padidinti, išpust, išsauti delei jų kivirčių.

Deja, dalis mūsų draugų taip ir daro. Perskaitę laikraščiuose, kad toks ir toks socialistas kitaip apvertinto dabartinę situaciją šalies politikoje, negu jie, arba pavartojo kokį nepatinkamą žodį, jie tuojuos ima šukaut ir triukšmą kelt. Tuli karš-takosiai, nesuspėję dar netikrų žinių patirt apie vieno arba kito socialisto žingsnį, jau net ima šaukt "lauk juos iš partijos!" ir panašiai.

Šitokie negudrūs užsivarinėjimai ženfinia socialistų organizaciją žmonių akyse, nes šioms pradėda tuomet rodyties, jogei pas socialistus viešpatuoja ne demokratu-mo tvarka ir dvasia, o baisiausias svetimų nuomonių neapkenčiamas ir rėksnių komanda. Beto, tie užsivarinėjimai trukdo ir kovą su tais socialistų elementais, kurie išties traukia savo organizaciją į oportunisto ir patriotizmo balą.

Neteisingas arba nepamatuotas užsipuolimas ant žmogaus išaukia visuomenės simpatiją prie jo. Tas-pat esti ir socialistų tarpe. Kada dalis sąjungiečių emė bereikalingai užpildinėti Ber-gerį, tai bešališkai protau-jantįs sąjungiečiai buvo pri-tikinti šiam kraštui, kas yra

tapo apsunkintą kritika tik-rųjų to socialistų veikėjo sil-pnumų. Panašias negeisti-nas pasekmes atnešė ir mu-taktingi tulų užsikasčiavimai "social-patriotizmą". Kam-tasai "izmas" nebuvo prikai-šiojamas?! Rezultate, šian-die pats tasai žodis "social-

Apžvalga

JŲ "NEUTRALITETAS."

"Atėitis" kritikuoja tuos laikraščius, kurie ragina žmones protestuoti prieš karę. Ji mano, kad protestai reikštų simpatizavimą vokiečiams, tuo-gi tarpu lietuviai, jos nuomone, privalo nerodyt savo simpatijų nė vieni kariaujančiai pusei, o tik "buti lietuviais." Sako:

Jeigu lietuvių tautos laisvė prigulės nuo vokiečių, tai bus toks pat pavojus kaip kad prigulėtų nuo rusų, o gal dar didesnis (prie rusų netvarkos ir dėl daugybės Rusijos pavergtųjų tautų gali buti dar didesnė viltis ir proga rusų jungo atsikratyti). O dabar-tiniu momentu viešai išsto-jant už "vokiškasias simpati-jas" ir griežtai pasistatant ne tik prieš Rusiją, bet ir prieš Franciją su Anglija ir net prieš Šv. Valstijas, — mes galime kaip tik galutinai nu-stoti simpatijų bei užtarimo ir šiose laisvės šalyse.

Berods, kaikam Francijos, Anglijos ir Šv. Valstijų už-tarimas Lietuvos laisvės rei-ka-lo gali išrodyti nesvarbiu ar beverčiu. Bet dėl tokiu supratimo dalykų stovis neatsimaino. Šiur ar taip — laisvės, demokratizmo ir žmoniškumo principai šiose valstybėse daug labiau įsi-gyvenę, negu tokioj Rusijoj ar Vokietijoj, ir tų šalių atstovai taikos kongrese mūsų reika-lavimus gali geriausia supras-ti. Jeigu mes dabar pasiro-dysime germanofilais ar ru-sofilais — tai tuo pačiu duo-sime suprasti, kad ir mūsų laisvės supratimas yra "vo-kiškas" arba "rusiškas" t. y. nevertas parėmimo.

Bukime lietuviais ir tik lie-tuviais be jokio "pro" bei rei-ka-laikime pilnos liuosybės sau, pripažindami laisvę ir vi-siems kitiems, — tai turėsi-me simpatijas visų laisvę my-linčių žmonių ir tautų. Vo-kiškas gi ar rusiškas "orien-tacijas" meskime į šalį.

"Atėitis" savo išvadžiojimus kreipia daugiausia prieš kleri-kalų "Darbininką", todėl jie iš-dalies turi pamato, kadangi kun. Kemešio organas išties iš ruso-filo pasidarė germanofilu, kuomet jam emė rodyties, kad Lie-tuvos likimas priklausys nuo Vokietijos. Bet "Atėitis" mėgi-na savo "lietuvišką neutralite-tą" pastatyt ir prieš tuos, kurie apskritai priešinasi karui; ji pri-taria ir "Lietuvai" davusiai pa-tarimą susilaikyt nuo valdžios kritikavimo. Ji, vadinasi, yra priešiniga ir simpatizavimui kat-rai-nors kariaujančiąjai pusei, ir kovai prieš karę, ir kritikai val-džios. Patieka tuomet tikrai "stovėt su prezidentu." "Stovėt su prezidentu", pasak "Atėities", reiškia "buti lietuvui." Tai bent logika!

ANTRU KARTU.

"Lietuva" rašo, buk "Naujie-nos" mėgina pirodinėti, kad "Lietuva" buk esanti veid-maininga ir kursto žmones prie karės. Gi "Lietuva" kur-sio žmones ne-prie karės, bet ragina juos, kad jie būtų iš-tikinti šiam kraštui, kas yra

patriotizmas" igijo nerimtą, juokingą prasmę daugelio socialistų akyse. Nuo tra-gedijos iki farso, mat, yra tik vienas žingsnis.

Taigi daugiau apsisvars-tymo ir rimtumo, kaip ko-voje su kare, taip ir kriti-koje savo partijos draugu.

Kas dėl "Naujienų" redakto-riaus kailio, tai "Lietuva" pasa-koja niekus, kadangi politikos "prasikaltėliams" teikia prie-glaudę ne viena tik Amerika, o beveik viso pasaulio šalys.

Bet kam "Lietuva" taip ne-gražiai iškreipia prasmę mūsų pastabų apie jos poziciją karės klausime? Kada mes kaltino-me ją kurstyme prie karės? Mes sakėme tik tai, kad "Lietuva" už-taria karės kurstytojus ir patai-kauja valdžios politikai, kuri ve-da prie karės. Nejaugi ji to ne-supranta, kad jau antru kartu daro mums tą negrąžų priekaiš-tą?

MELUOJA IR BJOSI.

Chicagos klerikalų organe vie-nas žmogelis skundžiasi, kad prieš jo norą garburius padavęs apskelbimą į "Naujienas." Prie-šito nusiskundimo "Draugo" red. deda tokią pastabą:

Ne visuomi "Naujienos" skiriasi nuo buržuajiskų dien-raščių, kurie, gaudydami ap-garsinimus, paperka laidoji-mo įstaigas. Tos klientų ap-mokamuosius apskelbimus kreipia ne ten, kur klientai nori.

Indomu būtų žinoti, iškur-tasai kunigas, kuris redaguoja klerikalų laikraštį, patyrė, kad "Naujienos" papirko tą laidoji-mo įstaigą arba papirkinėja ki-tas kokias įstaigas. "Naujienos" nieko panašaus niekuomet nėra dariusios. Ir ta kunigo pasaka yra šmeižimas.

Maliausko įpėdinis, matoma, yra toks-pat "doros specialis-tas." Tik jisai, šmeiždamas "Naujienas", kalba su visokiais palyginimais, bijodamas savo melagingus apkalbtinuos pasak-kyt tiesioje formoje.

KAS SU JAIS DAROSI?

Kas čia darosi su tais draugais iš "Kovos"? Jau senai neišsina ne vieno "Ko-vos" numerio, kuriame ne-buty užsipuolimų ant kitų socialistų laikraščių; jau senai nėra to "Kovos" nume-ri, kuriame nebutų svaido-masi prasimanymais ir insi-nuacijomis į kitų socialistų laikraščių pusę. Ko tie ko-viečiai nori šitokiais darbais atsiekti ir kodėl jie taip da-ro?

Daugiausia tie jų užsipul-dinėjimai kreipiami prieš "Naujienas". Mums todėl jau daug kartų prisėjo at-remt juos ir protestuot prieš negrąžius "Kovos polemikos budus. Išrašinėjome net iš-tisus visokių "Kovos" "per-lų" špaltas, kad jos vedėjai galų-galė pamatytų, kaip ne-padorus yra toks jų elgima-si. Bet niekas negelbsti. Jie vis tebevaro savo.

Štai paskutiniame (8-am) "Kovos" numeryje vėl užtin-kame kruvą komplimentų

"Naujienų" adresu. Vieno-je vietoje jos redakcija kar-toja (jau kelintu kartu!) tą savo negudrų prasimanymą apie mūsų neva "Wilsono garbinimą". Prie to pra-simanymo ji ten-pat pridėda kitą: buk "Naujienos" "bal-tinančios" buržuazinius po-litikierius, traukiančius į karę Šv. Valstijas. Kitoje vietoje ta pati redakcija pri-kiša "Naujienoms" "apgai-lestavimą" tų laikų, kada vadovavus socialistų judėji-me laikraščių Sandora. Dar kitoje vietoje "Kovos" pa-stabų rašytojas sako, kad "Naujienos" norinčios sve-tui įkalbėt, jogei susikirti-mai tarp laikraščių paeina tik iš bižniškios jų konkuren-cijos...

Tai dalykai, kurie metasi į akis, tik ant greitųjų per-žvelgus "Kovos" numeri. Mažesnių priekabių jau nė neminime. Tie įkyrus "Ko-vos" prikaišiojimai, tas at-klaklus jos užsispyrimas di-skredituot savo oponentus, vartojant stačiai neleistinus polemikoje įrankius, gali iš kantrybės išvesti ir kant-riausius žmones.

Pažvelgkime tik truputį arčiau į augščiau minėtuosius "Kovos" priekaištus.

"Naujienų" nuomonė apie socialistų laikraščius ir jų santykius buvo išdėstyta ga-na plačiai ir aiškiai. Mes ra-šėme ir kartojome, kad yra nenormalis padėjimas, kuomet socialistų judėjime va-dovauja laikraščiai, o ne or-ganizacija. Bet "Kova" tvirtina, kad mes kaip tik pageidaujame tokio dalykų sto-vio, ir ji tvirtina tatau, ne-žiurint to, kad prieš tokį jos priekaištą jau mes esame kartą protestavę! "Naujie-nos" taip-pat sakė, kad pa-matinė priežastis kivirčių su "privatiniais" soc. laikra-ščiais buvo ir yra organizaci-jos pastangos paimt vadova-vimą į savo rankas; jos nu-rodė, be to dar visą eilę ir kitų priežasčių. O "Kovos" bendradarbis, be jokios pa-stabos iš jos redakcijos pu-sės, tvirtina, kad "Naujie-nos" suradusios vienintelę priežastį — bižnišką konkuren-ciją.

Vadinasi, ir vėl aiškiausi mūsų minčių iškreipimai.

Aršesnis tečiau, negu šit-tie dalykai, yra minėtieji "Kovos" prasimanymai apie "Naujienų" atsinešimą link Wilsono ir kitų "buržuazi-nių politikierių". Jais "Ko-va" mėgina užmesti juodą šešėlį ant politiškos mūsų dienraščio pakraipos, t. y. užduoti skaudžiausią smugį, kokį tik galima, politikos lai-kraščiu.

Kadangi "Kova" atkarto-tinai daro "Naujienoms" tą nepadorų priekaištą dėl "Wilsono garbinimo", tai esame priversti plačiau ap-sistoti prie jo. Kartą jau mes parodėme, kad pripaži-nimas geromis kokių-nors i-dejų, kurias skelbia buržu-azijos atstovas, dar visai ne-reiškia nusidėjimo prieš re-voliucinę darbininkų pozici-ją, ir ypatingai tuomet, kuomet kartu dar parodoma, kad tosios idėjos prieštarau-ja buržuazijos politikai, — kaip buvo padaryta "Nau-jienose". Tas mūsų argu-mentas tečiau nenumalšino "Kovos" redakcijos (nors kritikuoti ji jo nemėgino).

Ji vis dar tebešaukėja, kad "Naujienos" papildžiusios

nuodėmė, ir gan. Ką-gi ga-lu su ja pradėt, jeigu ji mūsų argumentų nesukritikuoja, o tik smerkimaus užsiima?

Bet "Kova" sako, kad "Naujienos" nupiešusios Wi-lsoną "prakilniu" ir "idea-liu". Mes norėtume paklaust jos: kur tatau buvo? Jeigu ji turi omenėje "Naujienų" straipsnį, tilpusį 20-ame nu-meryje, tai ji tokiais savo pasakomis visai falsifikuoja jo turinį.

Pamatinė minėtojo strai-psnio tema buvo ne prezide-nto Wilsono asmuo, bet jo kalba. Apie Wilsoną rašo-ma tenai tiktai tarp kitko. Jam duodama kreditas už jo pastangas įvykint taiką Eu-ropoje (kada jisai matė, kad ji ir be jo neužilgo ga-li įvykti) ir už jo sugebėji-mą matyt "daug toliau ir daug aiškiau, negu paprasti kapitalistiškieji politikos veikėjai." Bet kartu tenai pastebima, kad jisai vis del-to "nesupranta ir suprasti negali" dabartinės visuome-nės sutvarkymo. Ar tai yra "idealmumas" ir "prakilnu-mas"? "Naujienos" ne tik kad nepriskaitė Wilsono prie idealų ir prakilnių žmonių, bet jos aiškiausiai pabrėžė, jogei jisai toks nėra. Jos pa-sakė, kad jisai nepajėgia matyt toliau tų ribų, kurias jam stato jo buržuazinis ho-rizontas; tiktai tose ribose jisai orijentuojausi daug ge-riau, negu paprasti kapitali-stiškos politikos veikėjai. Jeigu šitokia charakteristi-ka reiškia "garbinimą", tai mes nežinome, kas tuomet y-ra negarbinimas.

Vienok to "Naujienų" straipsnio svarba, kaip pa-stebėjome, guli ne Wilsono charakteristikoje, o jo kal-bos turinio gvilidime. Te-naai mes, išties, radome "i-dealių" ir "prakilnių" daly-kų. Bet kokių? Tokių, ko-kių sunku buvo tikėtis iš galingos kapitalistiškos val-džios atstovo. Taigi, jeigu socialistas butų išreikšęs tuos dalykus, tai mes nebu-tume stebėjęsi jais; socialis-toi lupte jie butų paprasti. Vadinasi, ir čionai nurody-ta prakilnumas tų minčių, kurias pasakė prezidentas, tiktai palyginant su tomis i-dejomis, kurias paprastai skelbia kapitalistai atstovai. Bet ar tai buvo neteisingas nurodymas? Ar pripažini-mas, kad Wilsono išreikšto-sios mintys yra prakilnesnės už kitų buržuazinių politi-kierių mintis, gali kuo pa-kenkti socialistams? Juk daugelį tų dalykų, kurie ran-dasi toje jo kalboje, skelbia-me mes patys, socialistai!

Prie to, "Naujienos" pa-žymėjo, kad prezidento iš-vadžiojimuose "yra truku-mų ir silpnų pusių". Pama-tinis tų silpnųjų buvo iš-aiškintas tame-pat straips-nyje; o klausimas apie pri-verstinos taikos Lygą buvo atskirai kritikuojamas dar sekamuose "Naujienų" strai-psniuose. Ir po viso to "Ko-va" nesidrovi šaukt apie Wilsono "garbinimą"!

Kas dėl mūsų nuomonės a-pie kongresą, tai nėra reika-lo čionai aiškinti jį plačiau, kadangi jos sukritikavimui "Kova" nepasakė nieko rim-to.

Apskritai imant, "Kovos" pažvalga į valdžios ir kon-greso politiką skiriasi nuo "Naujienos" papildžiusios

{Seka ant 6 pusl.}

Jaunuomenės Skyrius

RYTOJUS.

Dar vakar regėjau: lyg žiedas jaunutis,
Jis puošęs gėlėmis skaisčios atėities,
Ir minčių skaidriųjų, pilnas, kupinutis,
Tekančią saulę, regėjo vilties...

Ji vakar linksmutė, su šyps ant veido,
Prieš ją vaidenas lyg ryto saulutė...
Bet dabar toji grožė jos sielą apleido
Ir laimė pražuvo, svajota, tylutė!

Dar vakar regėjau jų akis jausmingas,
Jos puošs jų sielą lyg miško ošimas...
Jautė mintis savo sparnuotas, galingas,
Ir širdį aplankė šventas kvėpimas.

Dar vakar... žvaigždėlė žibėjo auksinė,
Ką puošė takelį juodojo blizmo,
Ir rasa galioji, tyra rytmetinė,
Jų sielą jausmingą kupiną putvino...
Bet dabar — rytojui atėjus,
Kuomet nakties rubai, pražuvo išlėto,
Aš ją regėjau — skauzmai apsiliejęs:
Prakeikė likimą savo nuviltęto...

Jis priglaudė ją karšiai prie krutinės...
Pratardamas žodį kupiną karmybės!
Ir dar nenustodamas vilties paskutinės,
Jis laukė pagelbos iš tasčios berybės...

Po tam jis paėmęs prakeiktąjį kardą
Žingsniavo bejausmiai žu dyt nekaltųjų...
Iš minčių išlėdo jos bangųjį vardą,
Kurį slėgė kapas smiltųjų supitųjų...

Žemutis Svyruoklis, Seranton, Pa. 18-II-1917.

Ivan Turgenev.

"KAIP PUIKIOS, KAIP GAIVINGOS BUVO ROŽĖS."

(Eilės prozoj).

Kur-tai, kadaise, senai-senai,
Skačiau poemą. Greitai ją už-
miršau... vien tik pirmoji eilutė
užsiliko mano atminty:

"Kaip puikios, kaip gaivingos
buvo rožės..."

Ziema dabar; langai užmury-
ti ledu; šaltame kambaryj dega
žvakė. Susitraukęs sėdžiu už
kampę; ir mano galvoje nuolat
skauba ir skamba:

"Kaip puikios, kaip gaivingos
buvo rožės..."

Ir aš pasijuntu beasus rusų
priemiesčio grintelė. Vasaros
vakaras gesta ir nyksta nakties
tamsumo; oras pripildytas ro-
žetų ir liepų kvapniai; — lange,
galvą nuleidusi, ant rankų pa-
sivertusi, sėdi jauna mergelė, ji-
mai rimai sėkama gestantį va-
karo gaisrą, ir lyg laukia pasi-
rodymo pirmosios vakaro žvaig-
ždės. Kaip prakliniai žėri pro-
tingos akys; kaip jausmingai ne-
kalbos yra praverčios klausian-
čios lupos; kaip ritniškai kvė-
puoja jos dar nesubrendusi ir
siekieno nelieta krutinė; kaip
skaistus ir malonus jos jaunos
veidelis! Aš nedrįstu jos pra-
kalbinti, bet kaip brangi ji man,
kaip smarkiai plaka mano šir-
dis!

"Kaip puikios, kaip gaivingos
buvo rožės..."

Kambaryj darosi vis tamsiau
ir tamsiau... Baigianti degti
žvakė pradeda mirgėti; balti še-
šėliai slankioja žemomis patubė-
mis; už sienos braška, pyška šal-
tis — ir man lyg girdisi nuob-
olys pasenęs šnabzdėjimas:

"Kaip puikios, kaip gaivingos
buvo rožės..."

Kiti vaizdai kyla prieš mane...
girdžiu linksnų seimynos šne-
kučiamąsias apie ukės gyven-
imą. Dvi raudonplaukės galve-
lės, susiglaudusios spindančio-
mis akutėmis, drąsiai žiūri į ma-
nė; raudoni skruosteliai dreba
nuo neišreikšto juoko; jų ran-
kutės mellingai sujungtos; jų ja-
ni, malonūs balseliai skamba
lenktyniuodami vieni kitą; ir
kiek toliau, gilumoj jaukaus
kambario, kitos jaunos rankos
mažyčiais piršteliais laksto per
raktus seno mažo piano, o betgi
Lanner'io valcas negali pervir-
šinti murmulio senoviško
samovaro...

"Kaip puikios, kaip gaivingos
buvo rožės..."

Zvakės šviesa užsibėbia ir už-
gesta... Kas ten taip dusliai ir
kimiai kosėja? Susirietęs ma-
no senas šuo, mano vienintelis
draugas, gali ir glamonėjasi
drebedamas prie mano kojų...
Jaučiu šaltį... Drebu... Visi jie
jau mirė... visi mirė...

"Kaip puikios, kaip gaivingos
buvo rožės..."

Vertė Lilija.

KRANKLYS.

Is A. P. Čechovo.

Atėkė krankliai ir pradėjo
suktis apie išartus laukus. Iš-
sivertę stambiausi ir solidari-
škiausi iš jų tarpo, aš pradėjau
su juo kalbėti. Ant nelaimės,
man puolė kranklys — rezon-
nerius ir moralistas, ir todėl pa-
sikalbėjimas išėjo gan nuob-
olus. Štai apie ką mudu kalbė-
jovė.

Aš. Kalba, kad jūs, krank-
liai, labai ilgai gyvenate. Jumis
ir dar lydekas gamtos tyrinėto-

jai stato kaip pavyzdį ilgo gy-
venimo. Kiek tau metų?

Kranklys. Man — 376 metų.
Aš. — O-o! Vienok! Nėra kas
sakyti, pagyvenai! Budamas ta-
vo vietoj, senai, aš vėliai žino
kiek įvairių straipsnių, bučiau
parašęs! Pagyvenk aš 376 me-
tus, tai, įsivaizdinu, kiek aš bu-
čiau parašęs apysakų, scenų ir
kitokių laidkelių! Kiek aš bu-
čiau paėmęs honorarų! Ką tu,
krankli, padarei per tiek metų?

Kranklys. — Nieko, p. žmo-
gau! Aš tik geriau, valgiau,
miegojau ir dauginau...

Aš. Sarmatykis! Man net
reikia parauti už tave, tu kvai-
las paukšt! Pragyvenai ant šio
balto svieto 376 metus, o pasi-
likai taip jau kvailas, kaip kad
buvai 300 metų atgal! Progreso
nei už skatiką!

Kranklys. Protas yra įgija-
mas, p. žmogau, ne metais, bet
auklėjimu ir apšvieta. Pavyz-
džiui, paimkite Činiją... Ji
pragyveno, kaip viešpatija, ne
sulyginamai ilgiau už mane, o
vienok ir dabartinį laiką ji y-
ra toki jau paika, kaip kad bu-
vo 1,000 metų atgal.

Aš. 376 metų! Juk ką tai
reiškia! Tai visa amžinasis!
Per tiek laiko aš bučiau suspė-
jęs užbaigti visus universiteto
fakultetus, bučiau numarinęs
mažiausia 20 patijų, išbandęs vi-
sas karjeras ir užsiėmimus, už-
sitaruvas vėliai žino kokį aug-
štą čing ir, be abejonės, mirėau
Rotschildu. Juk tu suprask,
kvaili: vienas rublis, padėtas į
banką penkiais šimtesiais nuo-
sėdėjais į 283 metus pavirsta į
milijoną rublių! Išrokuok gi!

Vadinasi, jeigu tu būtum padė-
jęs 283 m. atgal į banką 1 rub-
lį, tai dabar turėtum milijoną
rublių! Ach, tu, kvailas, kvai-
las sutvėrimė! Ar gi tau ne gė-
da, kad tu taip kvailas?

Kranklys. Nei kiek... Mes
kvaili, bet galime save sura-
minti tuo, kad bėgiu savo 400
metų gyvenimo, mes darome
nesulyginamai mažiau kvailių,
negu žmogus kad padaro į
40 metų... Taip, p. žmogau!
Aš pragyvenau 376 metus, vie-
nok nei kartą nemačiau, kad
krankliai kariuotė, tarp savęs
ir užsiėmę vienas kitą. O
jūs negalite atsiminti tų metų,
kada nebūt buvusi karė... Mes
neplėšame vieni kitus, neati-
džingame skolinamųjų bankų ir
pansionių be senoviškų kalbų,
nešmeidžiam, neapgaudinėjame,
ir ešame blogų romanų ir ei-
lių, neišleidžiam šmeižiančių
laikraščių... Aš išgyvenau 376
metus, betgi nemačiau, kad mu-
sų pačios apgaudinėtų ir skriau-
tų savo vyrus, — o pas jus, p.
žmogau? Musų tarpe nėra lo-
kajų, čebatfaičių, niekų, palei-
stavių...

Bet tuo laiku pasigirdo jo
draugų balsai, ir kranklys, ne-
užbaigęs savo tirados, nulekė
linkui jų.

JAUNIMO DIRVONAI.

Pirmynėiga.

Sakoma, kad dabar žmonės
pasiekė augščiausio civilizacijos
laipsnio. Šimtmečiams reikėjo
prabėgti, kol gyvenimas galėjo
įstoti į tas vėžes, kuriomis jis
slenka šiuo laiku.

Taip, mes didžiujamės dvi-
desimtu šimtmėčiu. Mokslas,
literatura, industrija jame stovi
nepaprastai augčiai. Daug ge-
nialių žmonių pašventė savo gy-
venimą mokslui ir dalei, kad su-
tvėręs dabartinę kultūrą. Juo
žmonės daugiau išsivysto, juo
daugiau jie įgauna žinių, tuo jų
gyvenimas turėtų būti geresnis.

Visai natūralus juk dalykas ma-
nyti, kad tarp daugiau išsilavi-
nusių žmonių turėtų viešpatu-
ti didesnė santaika. Nieko pa-
ašaus, vienok, nėra tikrėnybė.
Kartais mes manome, kad ci-
vilizacija suvis permainingė gyveni-
mą, kad mes visuose atvejuose
nesulyginamai stovime augščiau

už mūsų laukinius protėvius.
Betgi giliau pažvelgus į dalyką,
pasirodo, kad šiandieninis ci-
vilizuotas žmogus yra niekas dau-
giau, kaip tik nupoliruotas lau-
kinis žmogus. Senovės žmonės
pavartodavo kupstų galvas
prieš savo priešus, dabar mes tu-
rime tam tikslui kanuoles. Ka-
rėjų laukiniai žmonės vartodavo
karštą vandenį, mūsų dienomis
yra vartojamas degantis skysti-
mas. Tai nekurie progreso vai-
siai.

Iš tos nelaimės žmonės, —
jei ne dabar, tai bent ateityj, —
gali pasilhuosuoti. Reikia tik
tinkamai auklėti būsimąją gen-
tą; reikia jai iškiepyti augš-
tesnias idėjas, kad ji mylėtų viską
— kas gražu, dora ir praklinu.

Paprastai mokyklos turi di-
delę intaką į žmones. Sakoma,
ką išmoksi budamas Jonejui, tą
teberasi budamas ir seneliu.
Vadinasi, mokyklos metai už-
deda savo rūšies antspaudį, ku-
ri pasilieką visą gyvenimą.

Tos priežasties delei ypač
svarbu dėti visas pastangas, kad
užkurtus militarizmui kelią ir
neišleisus jo į mokyklas.

Pirmynėiga reikalinga tuose
lalykuose, kurie nėra žmonėms
palaima, o ne pražūtį.

Jeigu ištiktų karė.

Mainosi laikai, mainosi ir
žmonės. Tos permamos įvyk-
sta tiesiog su pastebėtinu grei-
tumu. Ypač indomu studijuo-
ti žmonių psichologiją šiuo lai-
ku. Padėjimas kokis tai nepa-
pastas, įtemptas. Visi nerimas-
tauja, laukia kokių tai pervers-
zių. Žodis "karė" nešiojas ore,
užia ausyse, piešia prieš akis
baisių-baisiausių paveikslus.

Tokiuose laikuose kai-kurie
žmonės nebetenka lygssvaros,
lampa užhyponotizuotais.
Dar taip senenai Clarence S.
Darrow ir kitų įžymų žmonių,
kiek druti, smertė kares, bet da-
bar jie staigiai perkeitė savo nuo-
mones. Girdi, principaliai mes
priešingi karėms, vienok, jeigu
ištiktų karė tarp Vokietijos ir
šios šalies, — mes kariuotume
už Suvienytas Valstijas. Tai
vaikiškas protavimas. Tai tikė-
jimas į neišvengimą.

Karės neišvengia pačios savi-
mi, nors jų surengėjai ir sten-
džiasi įkalbėti žmones, kad jos
negali būti žmonių kontroliuo-
jamos. Kares rengia tie žmo-
nės, kurie iš jų turi naudą. O
jeigu jos yra rengiamos žmo-
nėms, tai žmonės jas gali ir pra-
šalinti.

Protestuoti prieš karę, tai yra
toli gražu ne tas pats, ką "loti
ant mėnesio." Valdžia turės at-
kreipti domą į žmones, turės
skaityties su jais.

Tie, kurie visais būdais sten-
džiasi įtraukti šią šalį į karę, tu-
ri savo rankose spaudą. Su jos
pagalba jie nori padaryti reiki-
mą intaką į Washingtoną. Jie
nesustoja prieš nieką: falsifi-
kuoja begėdiškiausiu būdu ži-
nias, kursto žmones, iš piršto
išlaužia neesamą pavojų. Ir
jeigu žmonės tylės, tai dzingo-
istai, be abejonės, atsieks savo.

Daleiskime, darblavis kėsin-
tusi numazinti darbininkams
įlgas. Darbininkai ir jų lyde-
riai, prisilaikydami tariamųjų
karės priešininkų teorijos, pa-
sakyti: "Mes priešingi alų su-
mazinimui, bet jeigu tai įvyks,
— mes žūrėsime ir tai, kaip jo
neišvengiamą dalyką." Nėra
mažiausios abejonės, kad tokia-
me atvejuje darbdavis tuoj su-
mazintų algas.

Panašiai, žinoma, pasielgs ir
karės rengėjai, jei tik žmonės
atsiduos ant Dievo valios.

Todėl dabar reikalinga vi-
siems sukrusti, kad prašalint
karės šmeižą. Taisyklė — ne-
sispriešink piktui — yra didžiau-
sis absurdas. Atpenč, reikia vi-
sais galimais būdais priešintis
piktui, kad tuo būdu išvengus

Nesusipratimas.

Aną kartą prie vieno polemė-
ko straipsnio mes padėjome
priešą. Rodos, pats savaimi
suprantamas dalykas, kad tas
priešas palietė vien tik tuose
ginčiuose užinteresuotus asme-
nis. Tačiau, kai-kurie suprato,
jog tai atsineša į visus straips-
nius, kuriuose bus gyldenama
meilė. Tos priežasties delei ne-
kurie nudžiugo: girdi, jau se-
nai buvo laikas pasakyti amen
meilės klausimui; jis įgriso iki
gyvam kaului. Vienok, didžiū-
ma išreikšė savo nepasitenkimi-
mą. Esą mes norį uždėti cen-
zurą, norime priversti žmones,
kad jie manytų vienodai. Gir-
di, tai pasikėsinimas ant žodžio
laisvės. Esą reikia duoti žmo-
nėms luosai išsireikšti, pasaky-
ti tai, kas ant širdies guli... Vi-
sa tai labai puiku ir teisinga,
bet... nepataikyti į tikslą.

Manome, kad mums dėl žo-
džio laisvės ir kitų privilegijų
neprisieis kardų laužyti. Bet
jeigu jau nesusipratimas įvyko,
tai reikia jį prašalinti. Tad
kartą ant visados mes išreiki-
me savo atsisėimą link to ne-
lemtojo meilės klausimo.

Jau seniai mes užreikime,
jog meilė lošia žmonijos gyve-
nime nepaprastai svarbią rolę.
Tai, žinoma, galime ir dabar
pakartoti. Bet tuo pačiu laiku
turime pasakyti, kad, turbūt,
mažai tėra tokių painių klau-
simų, kaip meilė. Tiesą, atsi-
randa žmonių, kurie vienu kir-
čiu nukerta medį: girdi, meilė
yra niekas daugiau, kaip tik ly-
tiškas patraukimas. Kodel gi
nepasakyti, kad fiziologiskas?
Butų pasakyta tas pats, ką ly-
tiško patraukimo atstovai turi
omenų, tik daug aiškesnė ir
suprantamesnė formoj. Tokis
meilės supratimas — tai ne šios
galybės išdavys. Practiname
šimtmetį jį atstovavo rusų ni-
bilistai. Žinoma, gimčytys su
tais žmonėmis neužsimoka. Jų
neįtikrinsi. Bet ir jie neturi tie-
sos spęstį apie kitus pagal sa-
ve. Jei jiems meilė tik lytiškas
patraukimas — is up to them.

Bet juk yra žmonių, kurie į
meilę žiūri kitokiomis akimis.
Jų supratimu, meilė yra ne tik
fiziologiskas apsiereikšimas, bet
didisniam laipsnį psicholo-
giskas.

Einant tuo keliu, mes pama-
tome, kad rašyti apie meilę, tai
ne blynas valgyti, kaip kad di-
džiūma mano.

Ir ištikrųjų, "Jaun. Sk." buvo
daug parašyta, bet labai mažai
pasakyta apie meilę. Nektysime
pasakę, kad dabartinių lai-
ku, mes tiek jau daug sužino-
jome apie meilę, kiek žinojome
apie ją ir pirma. Neveltui sa-
koma — apie veltius visi kal-
ba, bet kas juos yra mačęs?

Lyginai tas pats išeina ir su me-
le. Apie ją kalba visi, bet kas
ją tikrai pažįsta?

Deja, buvo kalbama apie vi-
sokias "dirbtines", "slaptinas",
"viltvilingas", "pirmąsias" ir
"tikrasias" meiles, bet tas nei
išlaužia neesamą pavojų. Ir
jeigu žmonės tylės, tai dzingo-
istai, be abejonės, atsieks savo.

Kartą buvo parengta lekcija iš
astronomijos. Lektorius vaiz-
džiai kalbėjo apie stebėtinus
dangaus kunus, jų nepaprastą
didumą ir ypalybes. Daug taig-
gi kalbėjo apie atskirų žvaigž-
džių atstumą nuo žemės. Kada
viskas buvo pasakyta, — atsi-
kėlia vienas žmogelis ir sako:
"Ponas lektorai, tamsta stebė-
linai puikiai viską išaiškinote.
Dabar man viskas aišku, kai
ant deho. Tačiau, prašyčiau iš-
rišti vieną klausimą: kokių bu-
dų žmonės sužinojo žvaigždžių
vardus?"

Taip, kokių būdu sužinota a-
pie visokios rūšies "meiles".

Tečiau, juokai į šalį. Iškalno
perspėjame, kad mes visai netu-
rime mintyti uždėti "veto" (ne-
alpinėti) ant tų straipsnių, ku-
riuos bus gyldenama meilės
būsima. Tokie "straipsniai

jeigu tik juose bus kas nors
naujo pasakyta, visada ras vie-
tos "Jaun. Sk."

Rodas, mūsų pozicija aiški.
Apie jokią cenzurą ir svetimų
nuomonių varžymą negali būti
ir kalbos. Iki šiol niekas mums
to negalėjo primesti. Jei netai-
pinome kai-kurių straipsnių, tai
visai ne delto, kad nesutikome
su išreikštomis nuomonėmis,
bet delto, kad tie straipsniai bu-
vo silpnai apdėrbi. Tokiame
atvejuj, mes manome, — kad
kiek vandenį nevirtum, jis vis-
vien vandeniu pasiliks.

Mūsų santykiai.

Galop, vyrai sužinojo tai, ką
norėjo: pasigirdo balsas ir iš
mergingų tarpo. Jame pasakyta
daug nemalonių dalykų vaikinių
adresu. Girdi, norite žinoti, ko-
del mes tylime? Gerai. Todėl
mes tylime, kad jūs to norite.
Kada mes rašėme, tai jūs sakė-
te, kad mes ne savo vežime va-
žiuojame. Na, o dabar vėl sie-
lojate, kodėl mes nerašome.
Vadinasi, eisi per dvarą —
gausi mušti, neisi — taipgi gau-
si.

Vienok, kiek mes atsimena-
me, tai buvo labai senai. Da-
bar juk ir vyrai pamatė, kad
mergingos moka tinkamai išrei-
kšti savo nuomones, o pamatę
tai, jie perkeitė savo sprendimą.
Antrą vertus, mes turime žiūrė-
ti ne į tai, kas buvo pracityj,
bet į tai, kas privalo būti dabar.
Todėl pastatykime visiems pra-
citics nesusipratimams kryžių ir
pradėkime visi bendrai veikti.

R. A.

MUSŲ UZDUOTIS.

"Kol jaunas, o broli, sėk pasė-
lio grūdus ir dirvos neapleisk."

Situos žodžius turi kiekvienas
jaunuolis bei jaunuolė gerai su-
prasti; tie žodžiai turi būti mu-
sų kelrodžiū. Mes juos turime
netik lupomis bei mintimis kar-
toti, bet, kaip uždavinį-prieder-
mę, privalome atlikti gyvų žo-
džių bei darbų.

Ta minima dirva — tai mūsų
dabarties momentas. Jis stovi
prieš mūsų akis, apaugęs juodais
kupstais; jis reikalauja mūsų
darbo. Pakol dar mes jauni,
energijos ir jėgų kupimi, mūsų
uždutis tą dirvą išdirbti tuos
juodus kupstus išrasti, išvalyti
ir prirengti naudą nešančią dir-
vą.

Gyvenimo laikas bėga greitai.
Mes jaunuoliai (lės) turime jį
nepraleisti dykal, turime steng-
ties, kad sunaudojus jį prakli-
nam darbu. Turime lavintis,
šviesties, spiestis į draugijas,
tvirti pirmieviskas-darbininkis-
kas organizacijas. Ypač mums
jaunuoliams (lėms) yra reika-
linga tokia organizacija, kaip
L. S. J. Lyga. Susispietę į to-
kias draugijėles-kuopas, mes ga-
lėtume sustverti ten savo mokyk-
lėles, kuriose luošą laiką galė-
tume praleisti mokindamiesi,
kaip tai: rašybos, matematikos,
gyvidentume draugijinius klau-
simus, diskutuotume ir tt. Mes
tai galėtume atlikti patys, be jo-
kių ten profesionalių mokytojų,
nes tarp mūsų jaunuolių yra
gana gabių ir prasilavinusių,
kurie mažiaus žinantiems drau-
gams galėtų pagalbėti. Tarp
mūsų jaunuolių randasi ir gana
gabių, bet kadangi jie nieko ne
veikia, tai ir patys nežino, ką jie
gali, jiems nei į galvą neateina,
kad jie gali ką-nors svarbesnio
nuveikti. Tai gi susivieniję į
viršminėtas draugijėles-kuopas,
mes paragintume viens kitą prie
darbo, o pamatykime, kad mu-
sų tie "negabieji" draugai palik-
tų veiklų ir naudingų draugi-
jos narių. Turime atsiminti,
kad ateitis priklauso nuo mūsų:
ant kiek mes nužengsime pir-
myn, ant tiek bus šviesesnė atei-
tis. Todėl nenuleiskime ran-
kų ir nelaukime, kad kas už
mūsų veiklą, o mes tik jų darbais
naudotumės. Nebukime ne-

naudėliai. Kol dar jauni, turime
dirbti su visuoomenės
labui. Moksas ir apšvieta su-
teikia žmonijai naudą, todėl mes
turime stengties įgyti tuos daly-
kus. Tverkime L. S. J. Lygos
kuopas. Mums, jaunuoliams
(lėms), kaip sykis tokia draugi-
ja ir tinka. Todėl pasidarbuo-
kime. Kiekviename miestelyj,
kur tik randasi jaunuomenės,
turi būti ir L. S. J. L. kuopa.
Mūsų, kaip pirmievių, užduo-
tis yra pritraukti prie savęs mi-
sų tamsesnius draugus ir rodyti
jiems kelią prie apšvietos.

Mes, kaip visomenės dalis,
turime sėli tą sėklą apšvietos.
Turime pastoti kelią visiems iš-
naudotojams, kurie savo labui
smaligia žmonių kaip imanyda-
mi. Ateities likimas atsakomy-
bė krinta ant mūsų. Mes esame
tos geresnės ateities viltis. Pa-
rodykime savo naudingus dar-
bus, ką mes nuveiksime gyven-
dami, ant kiek mes pakelsime
tą šviesos žibintuvą. Priren-
kime dirvą, kad ateities gen-
tą neišmetinėtų mums už
mūsų nenaudingą gyvenimą.

Prie šviesos, jaunuoli,
Kiek stipras esi —
Prie josios tu žengdams
Laimė atrasi.

J. J. Webber.

CENZURA.

Aš visada buvau priešingas
uždraudimui arba cenzurai.
Tečiau, kitaip atsitiko su manim
ši kartą. Patėmijęs "Naujie-
nose" (J. S.) nr. 43 "ienzurą"
labai nudžiugau. Ir butų gei-
stina, kad tas žodis "amen" ne
tik pasiliktų žodžiu, bet ir sto-
tųsi kum.

Daug sykių buvo rašyta, kad
"Jaun. Sk." nėra gyvdenimai
svarbus klausimai. Mauding,
dabar yra patogiausias laikas
tiesiems klausimams. Pergvena-
mas momentas yra nepaprastai
svarbus. O juk laikraščiui ir y-
ra tam, kad atvaizdintus bėgan-
čius reikalus. Kitaip sakant, jis
privalo būti gyvenimo veidro-
džiū.

Be to, jaunimui reikėtų dau-
giu rūpintis laivinimos klau-
simais. Neturtingas žmogus,
jeigu negali įsigyti gerų rūbų,
tai visgi stengiasi įsigyti nors
šiokių-tokių, kad pridengus ku-
ną. Mes ir-gi panašiai privalo-
me daryti. Jei jau negalime pa-
siekti augšto mokslo, tai visgi
privalome įgyti kad ir reikalinga-
sias žinias. Mes privalome
savitarpiniai lavintis. Vienas
pažįsta geriau vieną dalyką, ki-
tas — kitą. Ir tokiu būdu beai-
dalindami tarp savęs nuomonė-
mis, mes tuo pačiu laiku moki-
namies.

Pradinis.

Atieikt
pas
mane

Per 30
metų iš-
maiti iš-
gydytu
yra ma-
no re-
putaci-
ja.

Atieikt
pas
mane

Per 30
metų iš-
maiti iš-
gydytu
yra ma-
no re-
putaci-
ja.

Atieikt
pas
mane

Per 30
metų iš-
maiti iš-
gydytu
yra ma-
no re-
putaci-
ja.

Atieikt
pas
mane

Per 30
metų iš-
maiti iš-
gydytu
yra ma-
no re-
putaci-
ja.

Prof. Dr. Coates

436 So. State St., 2-ras aukštas

Prieš Siegel Cooper and Co.

Apgauti caro šnipai.

Mes girdėjome, kad revoliucijos metu Rusijoje revoliucionieriai išgalvojo stebėtiniausių dalykų, kad tik caro šnipai suklaidintų ir jiems sarmatą padarius, kad nelandytų visur. Išdalies daug tuom revoliucionieriai ir atskleidė. Daugelyj atsitikimų šnipai nedrįso kisti savo nosies, kad neįdarys kailio, nors ten būtų didelės sau pasekmės sutikę.

Vieną tokių atsitikimų paduosi, kuris parodo, kaip gudriai buvo caro šnipai "fulinami" ilga laiką.

Povilas Jablonskis, gyvenęs nuosavame name Petrograde, gabus scenos komedijantas, beskaitydamas laikraščius pranešimus, tai socialdemokratų išleistą brošiūrą apie verdančią europinę revoliuciją — taip užsineresavo, kad išsižadėjo scenos, o nusprendė pasisvesti savo šalies žmonių tarnavimui: užsiminti literatūrai darbu. Užduotį pasiskyrė: nurodyti savo žmonėms budus, kaip kovoti su valdžia, kad lengviau išgautų tai, kas reikalinga ir, prirengti darbo žmones, kad jie žinotų ir mokėtų kaip pasiekti patogių momentų priejusi: taip pat, kad lengvesniu būdu gauti didesnę laisvę, negu kad caras yra suteikęs, ar prižadėjęs suteikti.

Kadangi Jablonskis nebuvo paprasto darbininko padėjimo, tai ir nežinojo pilno dalykų stovio — parašė ir išleides brošiūrą savo brošiūrą — laukė pasekmių: kaip link tos brošiūros atsineš valdžia ir kaip ji darbininkams patiks. Išgirsta vargšas, kad valdžia tokiu brošiūrų tik ir reikalauja. Tada nusprendė visai skirtingai veikti: platinėti kur tik galima brošiūras, literatūrą, kur nurodoma nuomų naudotojų darbui. Tuojau jis apledo savo namus ir iškeliausi į skirtingas vietas organizuoti, agituoti, patarimus duoti ir paakstinti prie veikimo įvairias slapstas organizacijas ir atstovauti liberaliausias revoliucijos elementus. Žinoma, atėjo ta diena, kurioje buvo policijai pranešta, kad jis yra šalies valdžiai neįtikinama ypatu. Tačiau ne taip greit viskas išėjo aiškėn, kadangi Petrograde policijos viršininkas netikėjo, kad Jablonskis būtų revoliucionierius.

Vieną dieną ateina telegrama Petrogrado policijai, kad revoliucionierių susirinkimas Maskvoje tapo išaiškintas. Vienas revoliucionierių, visai panašus Petrogrado Jablonskiui, pabėgo. Policijos viršininkas, nežinodamas, kas daryti, tuojau pasiuntė vieną šnipą pažūrėti ar yra Jablonskis namie ir sužinoti apie jo išistikimybę. Šnipas, kuris ejo persitikrinti ar yra Jablonskis namie, gerai pažino jį iš matymo. Kada šnipas prisitarti no prie Jablonskio namų, pakėlęs galvą augštin pamatė, kad Jablonskis sėdi prie antrų lubų lango. Tuomet šnipas nieko nelaukdamas sugrįžo atgal su raportu, kad Jablonskis namie. Policijos viršininkas nusprendė, kad Maskvos revoliucionierių susirinkime buvo ne Jablonskis, bet kas nors kitas — panašus į jį.

Tuliam laikui prabėgus Varšavos šnipas praneša Petrogrado policijai, kad Jablonskis yra vienas konspiratorių bundos, prie kurio ir patsai šnipas prigulys. Čia jau įtikėtinas dalykas, šnipas prigulio toje pačioje organizacijoje, narių vardus žino, bei ypatiskai pažįsta. Vienok, Petrogrado policijos viršininkas liko ir vėl suklaidintas. Jis pasiuntė tą patį šnipą, kurį buvo pasiuntęs pirmą sykį pas Jablonskį. Puskelyje šnipas sutinka Jablonskį su seserimi va-

žiuojančius pasivažinėjimo veimėlyje — drožkoje.

Kada šnipas apie tai viršininkui pranešė, viršininkas tapo įveltas į baisiausių suklaidinimo tinklą ir galvojo, kas tai gali būti. Viršininkas pasakė: "tie, kurie naudoja šnipus, yra abejonėje, bet jie yra priešų šnipais." Kaip ten nebūtų, vienok policijos viršininkas telegrama pranešė, kad Varšavos policija informuotų jį, jei ji ten pamatys Jablonskį.

Kelioms dienoms prabėgus, aplaiko telegrama iš Varšavos, kad Jablonskis buvo matomas važiuojant iš priemiesčio miestano drožkoje. Pranešėjas nebuvo gamtiniai ištikimu valdžiai, per tai ir nebuvo daromi žingsniai persekiojimui Jablonskio. Petrogrado policijos viršininkas, vienok siunčia vieną savo geriausių, ištikimiausių šnipų į Jablonskio namus persitikrinti ir patirti, ar yra Jablonskis namie. Valanda laiko atgal Jablonskis buvo matomas Varšavoje, o dabar jis sau sėdi namie. Juk į taip trumpą laiką negalėjo sugrįžti? Šnipas buvo tikras, kad Jablonskio nerastas namie. Prisiartinę prie Jablonskio namų, užvertę galvą, akį užmetę ant to lango, prie kurio paprastai Jablonskis sėdėdavo ir rašydavo ar skaitydavo, bet nepatėmimo šnipas Jablonskio paprastoj vietoj. "Aha, šį kartą," — murmėjo šnipas, — "užtikime namus, kada paties Jablonskio juose nebus." Drašiai šnipas įeina per duris į vidų ir atranda seną Jablonskio motiną.

"Aš atėjau," — šnipas sako, — "gauti paskutines laidos brošiūrų, kurias parašė ir išleido tamstos sunus. Tai policijos viršininko įsakymas. Yra pranešta policijai, kad kas tai tokiu valdžiai priešingo juse yra." "Ištikrų?" — nustebo senutė. — "Geriau aš paauksiu savo sunų, kuris įteiks tamstai reikalingas brošiūras. Tada ji užlipo trepais augštin. Po valandėlės sugrįžo — su kuo gi? — "Gauti patsai Jablonskis ejo su brošiūra rankoje. Šnipas slėpdamas susimaišiusį veidą pasakė Jablonskiui: — "Gera diena." Paėmęs brošiūrą iš Jablonskio rankų, jis grįžo su raportu pas viršininką. Tuojau telegrama liko pranešta į Varšavą, kad ta ypatu, kuri matė Jablonskį, važiuojantį Varšavoje, tuoj pribūtų į Petrogradą. Pribuvo Varšavos šnipas. Petrogradui ir pranešė policijos viršininkui, kad Jablonskį jis gerai pažįstas iš pat mažens ir kad tikrai matęs jį Varšavoje tuo laiku, kada telegrama pranešė Petrogrado policijai.

Petrogrado policijos viršininkas buvo tikras, kad tai niekas daugiau, kaip tik pranešėjo klaida. Kur gi juk jo šnipas buvo pas Jablonskį ir net pasinešė brošiūrą! Kartą vienas viršininkų, užimantis gana augstą valdišką vietą, tapo užmuštas savo ofise. Tarp užmuščių, kuriuos spėjo kiti patėmyti, yra ir Jablonskio vardas. Tai buvo pirmas kartas, kuomet policijos viršininkas pradėjo tikėti, kad Jablonskis yra revoliucionierius. Jei jau Jablonskis yra juom ir tiek šposų iškrėtė, tai jis yra vienu gabiausių ir pavojausiu. Vienok, viršininkas neliepė areštuoti Jablonskio, tik apstatė šnipais jo namus prisakydamas saugoti kiekvieną Jablonskio žingsnį, kada tas išeis iš namų. Sargai šnipai vienas po kitam, diena po diena praneša, kad Jablonskis niekur iš namų neina ir kas rytas ir po pietų sėdi prie lango.

Nesulaukdam Jablonskio niekur išeinant, nei ant revoliucionierių susirinkimų einant, policijos viršininkas pasiunčia savo gabiausių šnipą į Jablonskio namus, nežinut to, kad sargai stovi. Mat, buvo užintere-

suoti, ką-gi Jablonskis gali namie per tiek laiko veikti.

Šnipas nuėjo į Jablonskio namus, ir atrado Jablonskio motiną ir seserį, kurios pranešė, kad ponas Jablonskis visą laiką sėdi savo kambaryje ir rašo svarbius straipsnius, apginančius valdžią ir prisakęs, kad jam niekas neklidytų. Šnipas netikėdamas moterų pasakoms, o norėdamas galutinai patirti apie Maskvoje bei Varšavoje būvimą — pastumė moteris į šalį ir greitai užlipo trepais Jablonskio kambarin. Įžengęs per duris, pamatė Jablonskį sėdintį prie stalo, bet šnipas labai nusistebėjo, kad Jablonskis nei biskelį nekrupelėjo, nesukrutėjo nei nežūrėjo, kas kėsinaisi jo darbui kenkti, bei ramumą gaudinti. Žodžiu, ne atkreipė atydos. Šnipas priderančiai pagarbino pagal Petrogrado gyventojų paprotį, bet jokio atsakymo nesulaukė. Tai buvo neblis labai panašus į Jablonskį. Tikrėybėje Jablonskis apledo Petrogradą tą rytą, kuomet tapo nužudytas minėtas viršininkas.

Valandėlę prabėgus, šnipas atsiminė, kad kadaise matė Jablonskį lošiant scenoj, kuris eidamas perkėsti kostiumą, palikdamo ant scenos visai panašią į save figurą. Niekad publika nepatyrė, kad tai ne pats Jablonskis ant scenos, kuomet Jablonskį atstovaudavo tam tyčia padirbta figura. Tokiu būdu šnipas ir patyrė paslaptį, kad figura atstovavo revoliucionierių prie Jablonskio namų lango, taip pat ir kitur, — kaip Petrograde, taip ir Varšavoje.

Jablonskio sesuo irgi daug šposų prikrėtė. Nors patsai Jablonskis nebudavo namie, vienok gabus žmonės sužinodavo valdžios plenus ir informuodavo Jablonskio motiną ir seserį, kurios jėi ne viena, tai kita, tą mumią reikiamą valandoj padėdavo prie lango ir vėl atimdavo. Tas buvo daroma tuo tikslu, kad suklaidint policiją.

P. Silpnutis.

APZVALGA

KAS SU JAIS DAROSI?

(Tasa nuo 4-to pusl.)

"Naujienu" pažvalgos tuo, kad "Kova" mano, jogei visi buržuazijos atstovai, esantys tose įstaigose, trokštą karės, o "Naujienu" mano, kad tik dalis tų žmonių tikrai stoja už karę. "Kova" todėl visus buržuazinių politikų taikos žingsnius arba pasipriešinimus karės kurstytojams skaito veidmainybe, o "Naujienu" ne. Abi šitos pažvalgos gali but paremtos rimtais argumentais ir del jų galima būtų vest rimtas ginčas. Bet kodėl "Kova", jeigu ji nesutinka su mumis, tik smerkia "Naujienu", užuot kritikavusi jas? Ir kodėl ji, kalbėdama apie "Naujienu" poziciją, iškreipia, falsifikuoja ją?

Išrodo, kad "Kovos" vedėjai turi "idee fixe"; butinai pažeminti tuos, kurie nepučia su jais į vieną dudą. Ir išrodo taip-pat, kad jie visiškai nepajiegia suprast savo oponento minčių. Šitokie nuolatiniai polemikos apsiereiskimai tai yra tikra nelaimė socialistų judėjimui. Jie daro gedą socialistų spaudai ir jie demoralizuoja mūsų pasekėjų eiles. Laikas jau būtų jiems pasiiliauti.

SKAITYK IR PLATINK "NAUJIENAS."

Turgaus Žinios

Valgomieji produktai.

CHICAGO, Vas. 26, 1917.

Zemiau paduodamos produktams kainos dera tik uždamu (wholesale) perkant; iš sankrovų perkant šeimyninės moka brangiau:

Sviestas:	
Extra Creamery	40—40
Extra First	38—39
First	34—36
Seconds	32—33 1/2
Laddes	28—29
Oleomargarinas:	
Statul	22—24
Kepimui	16—18
Kiaulienai:	
Firsts	41—42
Firsts	37—37 1/2
Paprastieji firsts	35—37
Maišyti	35—37
Purvinieji	34—35
Checks	33—34

Buriai:	
Twines	24
Young American	24 1/2
Longhorns	24 1/2
Sveicariškas	30
Lamburger	24 1/2
Brick	20—21

Paukščiai, gyvi:	
Kalakutai (svarui)	14—23
Vistos	16—18 1/2
Viščiukai	18—18 1/2
Antys	20—22
Ząsės	16—18

Paukščiai, išdarinti:	
Kalakutai (svarui)	28—30
Vistos	18 1/2—19
Antys	18—22
Ząsės	15—19

Veršienos:	
50—60 svarų, svarui	13 1/2—14
60—80 svarų	14 1/2—15
80—100 svarų	15—16
100—145 sv.; kaul.	12—14

Jautienos, No.1 No.2	
Libs (svarui)	11 1/2
Lains	28—22 1/2
Rounds	14—13 1/2
Chucks	13—12 1/2
Plates	12—11 1/2

Kiauliena, už 100 sv.:	
20—40 svarų	\$12.50—14.50
40—60 svarų	12.50—13.50
60—100 svarų	11.00—12.00

Bulvių, bušelis	2.80—3.00
Saldžiostės, statinė	5.00—6.00

Daržovės:	
Borščiai, statinė	2.50—4.00
Kopūstai, did. gurb.	3.50—3.75
Morkos, statinė	5.00—7.00
Kalafiorai, dėžė	1.25—1.50
Salierai, pintinė	2.00—4.50
Agurkai, dėžė	7.5—2.50
Salotos, galv., gurbas	3.00—5.00
Cibuliai, 100 svarų	11.00—12.00
Žal. pipirai, pintinė	5.00—7.00
Ridikėliai, tuz. risulų	25—60
Spinatai, statinė	6.00—10.00
Tomėtės, pintinė	3.00—4.75
Grieščiai, statinė	5.00—6.00

Vaisiai, žali:	
Obuoliai, statinė	3.00—6.50
Grapfruit, d. 46—50	2.50—3.85
Apelsinai, dėžės	2.50—4.00
Citrinai, dėžės	3.25—4.00
Ananasai, gurbas	3.00—4.50
Žemuogės, kvorta	25—45

Cukrus, už 100 sv.:	
Nugutytas, H and E	9.08
Standard cane, smulkus	7.90
Burokų, smulkus	7.70

MILTAI	
Vasarių kviečių	9.80
Special brand	8.60
Straights	8.40
First Clears	7.75
Prastosios rūšies	5.75—6.00

Žiemenčių kviečių	
Patents	8.35
Standard	8.25
First Clear	7.50
Second clear	6.25—6.75

Ruginiai:	
Baltieji	7.50
Tamsieji	7.05

Gyvulių turgus.	
CHICAGO, Vas. 26. Gyvulių atgabenai: galvijų ca. 15,000; avių — 18,000; veršių — 2,000; kiaulių — 63,000. Paduodamos kainos:	

Galvijai:	
Jaučiai, parinktieji	10.00—12.25
Kiek menkesni	9.00—10.00
Mitai	10.50—11.25
Sotėkės and Feeders	7.00—8.35
Veršiai, parinktiniai	7.00—9.00
Karvės, vidutinės	6.00—8.25
Buliai	6.75—9.25

Kiaulės:	
Sunkios, (250—400 sv.)	12.85—13.20
Vidut.	12.90—13.15
Lengvos	12.70—13.10
Puršai, geri	10.50—11.50

Avys:	
Mišės	11.00—13.85
Senės, geros	9.00—12.00
Avimai, geri	11.00—12.25
Erėi	13.00—14.50

JAVAI	
Kornai	99—1.00
Kviečiai	1.40—1.48 1/2
Rugiai	1.00—1.25
Miežiai	1.00—1.25
Avizos	57 1/2—59

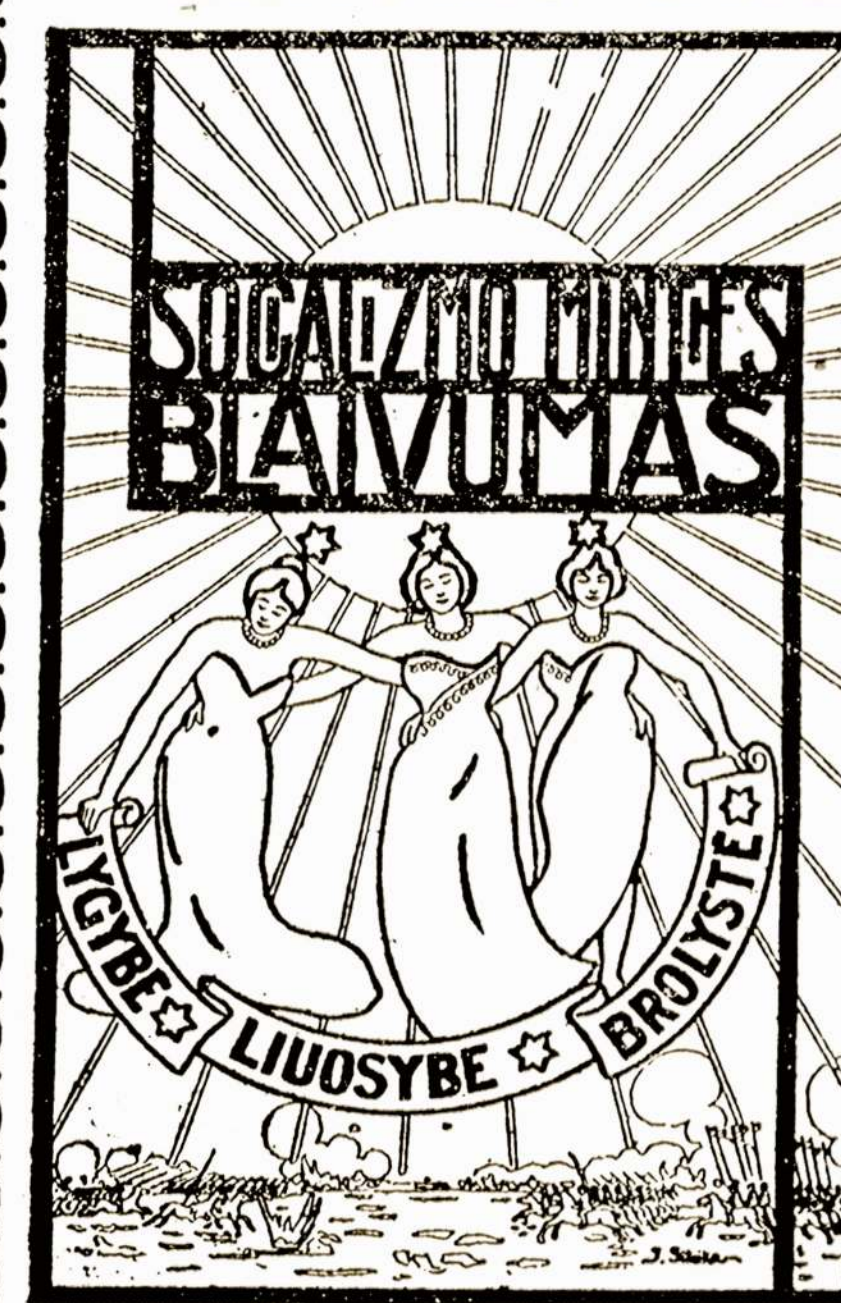
ŠIENAS	
Motiejukų, geriausias	17.50—18.50
Motiejukų No. 1	16.00—17.00
Motiejukų No. 2	14.50—15.50
Mot. No. 3 maišytas	13.00—15.00
Kultų motiejukų	8.50—10.50
Dobutų, sulig rūšies	12.50—15.00
Prerijų, sulig rūšies	10.00—15.00
Packing	7.50—8.50

Siūnai, ruginiai	10.00—11.00
Kvietiniai	8.50—9.50
Aviziniai	8.50—9.50

MUZIKOS MOKYKLA.	
MOKINU mišrus vyrų, moterų ir vaikų chorus. DUODU privatiskas lekcijas dainavimo, piano, smulkos, vargonų ir mandolinų.	

STASYS TURSKIS, Mok.	
1531 Milwaukee ave., 2-os lub.	

SOCIALIZMO MINTIES BLAIVUMAS

Pavyzdys knygos viršelių paveikslų piešto keturiomis spalvomis.

Knygą Socializmo Minties Blaivumas angliškai parašė žinomas socialistų veikėjas ir rašytojas Jonas Spargo, o lietuvių kalbon, autoriui leidus, išvertė A. Lalis.

Aprašyti visą šios knygos vertę čia nei negalima. Pasakysime tik tiek, kad ji parašyta taip įdomingai, jog pradėjus skaityti sunku ir beatsitraukti: skaitai kai kokią pasaką ir tuo tarpu nejuočius susipažįsti su socializmo mokslu, su socializmo tikslais ir uždaviniais.

Mūsų kunigai, kunigų leidžiamieji laikraščiai, ir jų nusamdytieji agitatoriai besistengdami trukdyti socialistišką darbininkų judėjimą, pliauskia prasiimanę visokių nebutų dalykų apie socializmą. Gi žmonės, kur irgi nepažįsta gerai socializmo mokslo, dažnai tiems kunigų pliauskimams intiki. Kas perskaitys šią knygą, pažins kas ištikrųjų yra socializmas, ir jį kiekvieną priešų užmetimą mokės atšauti rimtu argumentu taip, kad tie socializmo priešai turės bemaťant savo burną užčiaupti.

Todel sakome, kad nei vienas lietuvis darbininkas neturėtų apsieiti be šios knygos.

Pastebėjime prie to, kad Socializmo Minties Blaivumas netikėtai savo turiniu, bet ir technikos žvilgsniu bus tikra lietuvių darbininko knygnėlio pažiba. Stambios, aiškos raidės, dali spauda, gera gryna popiera. Ypatinai puikus knygos viršelių paveikslas, pieštas žinomo mūsų dailininko, p. Jono Šleikos. Tas paveikslas ant knygų viršelių spausdintas keturiais dažais.

Knyga turi 230 lakštų.

Knygos kaina, neapdaryta 75 centai; dailiais tvirtais auksklinikais apdarys, \$1.

Užsisakykite tuojau.

NAUJIENOS

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Glūdi-Liudi

IR KITOS LYRIKOS EILĖS

Parašytos K. Jurgelionio (Kalėdų Kaukė)

Tai vienas puikiausių lietuvių eilių tomelis, kur telpa apie šimtas įvairių eilių.

Knygelė 106 puslapių, su gražiais popieriniais viršeliais. Kaina 50c.

"NAUJIENOS"

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

IŠ ŠIRDIES

Knygelė parašyta James Allen, versta St. Biežio. J. Igaudo laida. Turinys:

Širdis ir Gyvenimas.
Proto Pobudis ir Pajiega.
Papročio Pasidarymas.
Darymas ir Žinojimas.
Pirmi Žingsniai į Augštesnįjį Gyvenimą.
Dvasinės Salygos ir jų Pasekmės.
Padrasinimas.

Kaina 15c.

NAUJIENOS

1840 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

Ženklas Bankos Saugumo. Chicago Clearing House Narystė.

Bankos, priklausančios prie Chicago Clearing House yra po jos atargia priežiūra. Laikas nuo laiko bent sykį į metus, Clearing House revizoriai nuodugniai iširia savo bankų stovį ir būdą jų vedimo. Visi pinigai yra suskaitinti, notos, bondai, mortgage ir kitos apsaugos peržiūrinamos ir patikrinamos; pinigai kitoms bankuose patikrinti ir knygos iširtos. Tikslai tikra apsaugos vertė gali but knygos parodyta. Abejotina tvarka arba atsargumas, yra nedideliziamos. Jeigu banka nustoja savo Clearing House teistų, tas yra ženklas, jos abejotino stovio. Tikslai tvirčiausias ir saugiausias bankos gali but Clearing House narystis.

The Chicago Clearing House priežiūros užnaminas tapo įvestas pirm dešimt metų, ir nuo to laiko nei viena Clearing House banka nesubankrutėjo. Reikalui esanti, Clearing House bankos ateina viena kitai su pagalba.

The American State Bank priklauso prie Chicago Clearing House, yra po jos priežiūra, naudojai jos teisei ir išduoda penkis pilnas atskaitas į metus.

Ji taipgi yra po valstijos priežiūra, yra reguliariškai tyrinama ir kas metą išduoda penkis pilnas atskaitas Bankinei Valdybai Illinois Valstijos.

Pingal sudėti šioje bankoje yra išmokami ant kiekvieno pareiklavimo.

Cia galima gauti pirmus Aukso Mortgage. Taipgi Aukso Mortgage bonds po \$100.00 ir \$500.00.

Šis bankas yra atsakančiausias lietuviams.

Cia kalbama Lietuviškai ir Lenkiškai.

Kapitalas ir pervedis; \$600,000.00.

Prezidentas, AMERICAN STATE BANK, Kampas Blue Island Ave., Loomis ir 18-tos gatvių.

Atdaras: Pamedėliais, Ketvergais ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji, neamuti, daryti ant užsakymo siūlai ir overkoti, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parduoda po \$15 ir 25 dolerius.

Nauji, daryti gatavi nuo \$15 iki \$35 siūlai ir overkoti, nuo \$7.50 iki 18 dolerų.

Pilnas pasirinkimas kailių pamaučių overkoti.

Visi mažai vartoti siūlai ir overkoti, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar \$5 ir augščiau. Kelnės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaiknamas siūlai nuo \$3.90 iki \$7.50.

Atidara kasdieną, nedėliomis ir vakarais.

S. GORDON

CHICAGOS ŽINIOS

BAŽNYTINIS "SHOW"

Buvo garsinta, kad į Apveizdos Dievo bažnyčią serdėjo atvyks kun. Maliauskas. Visi, girdi, kviečiam — tikintieji ir be-
dieviai. Pusė aštuonių aš skunuosiu bažnyčion. Prie durų rinkęsi pusėlėnas bursy žmo-

Išspradži maniau, kad kiti. Priėjus arčiau pa-
ciau, kad žmonės ko tai ne-
rimastauja. Girdžiu kalbas. Vienas sako, kad tai neantleisti-
nų kruvinais pinigais pasta-
tyto bažnyčios daryti biznį. Girdi, geriau pragersiu tą kvote-
rį, o nemokėsiu įpangos — karš-
čiuojasi kitas žmogelis.

"Tai tau, Jonai, neturiu pini-
gos išgirsti ir apie Kristaus gyve-
nimą sužinoti, skundžias kokis
tai senukas.

Na, o bobelės, tai kai žąsis kle-
gia, girdi, kas tai matė — musų
bažnyčią nori į "nikel show" pa-
versti. Jos dėginėja tai į
vieną, tai į kitą pusę — barasi
komiteto nariais. Pastarieji
apai ir aiškiai atkerta:
"nei jums nepatinka, tai nei-
kite ir nemokėkite pinigų."

Išgirdę tai žmonės pradeda
skirstytis. Aš prieinu prie
durų. Stovi stuliuokas prie
jo sėdi komitetininkas, ir
pardavinėja tiketus. Suži-
nojęs, kad esama po kvoterį
ir dešimtuką tikietai, aš musi-
pirkau pigesni. Bažnyčioje
mane pasodino į tamsų kampa.

Jau ir 8-ta valanda, žiūrime,
— išėjo zakristijonas ir užka-
bino baltą su juodais pakra-
čias užlaidą už altoriaus. Žmo-
nės sujuco — laukia, kas bus
toliau. Po valandėlės išneša
aparatą ir pašato į bažnyčios
vidurį.

Tuo tarpu prie durų prasi-
deda tikras jomarkas. Bo-
bos nenori nusileisti ir gana.
Bet po audros visada užstoja
tyla. Pasirodė kun. Kruša su
policmanu. Bobelės bergreit
išsisiskleidė. To guzikuto pono
visi bijo.

Išėina ir dangaus kupčius, kun.
Maliauskas. Žmogelis smulkus,
tū. plikagalvis. Sakoma, kad
už teisybę Dievas kaktos pride-
da. Bet dangaus kupėnį, tur-
but, pridėta kaktos už neteisy-
bės skelbimą. Pasakęs porą žo-
džių, Maliauskas liepia užgesin-
ti šviesas. Jis tarė ir tuoj sto-
ios tamsu. Gi žmonės sukur-
o: vaikina! čia sėsties prie me-
rginų ar tai prie savo draugų,
kiti drąsiai iš smunka arčiau
užimti geresnės sėdynės.

Prasidėjo rodymas paveikslų.
Tuo pačiu laiku buvo ir aiškini-
mai. Viskas atrodo nepaprastai
naiviai. Tarytum, tai buvo kal-
bama vaikams.

Kalbėjo apie visuotiną tvaną,
apie Nojų ir jo sunus. Parodė,
kaip vienas Nojaus sunus nešė
Dievui krepšį "porčiapo."

Paskui Maliauskas teikėsi pa-
aiškinti, kad tie paveikslai nui-
mti ne Nojaus laikuose, bet da-
bar. Esą tuosyk dar nebuvo fo-
tografų. Gi dabar artistai įsivaiz-
dino sau, kaip tas galėjo būti,
ir padarė tuos paveikslus.

Vadinasi, kada Dievas, vel-
niai ir visokie šventieji pasiro-
dydavo žmonėms, tai tuosyk ne-
buvo fotografų. Kada gi atsi-
rado fotografai, nežinia kodel
visi šventieji nustojo rodyti sa-
vo veidus. Lyginai kaip anam
žmogui — kada jis turėjo su-
los, — nebuvo duonos, kada at-
sirado duona — nebeliko sulos.

Šis pavyzdys kuoaiškiausia pa-
rodo, kas rupi kunigams. Jie
Dievo namus paverčia į teatrą,
kur įveda taip jau teatrališką
tvarką. Nežiūrint to, jie drįsta
sakyti, kad dievnamis yra del
visų — raišų, kuprotų, biednų
ir bagotų. Tečiau, tikrenybėje,
kas turi daugiau pinigų, tas ga-
na bažnyčioje geresnę vietą.

Ir taip, musų kunigėliams ru-
pi ne evangelijos ir Kristaus mo-
klo išguldinėjimas, bet rinki-
mas iš žmonių dešimtukų ir
kvoterių, kad paskui būtų gali-
ma nusipirkti farmą ir sėrus iš
visokių kasyklų.

Parapijona S. Šimkus.

WEST PULLMAN.

West Pullman lietuvių korp-
racijos krautuvė uždaryta. Ją
uždarė tulas A. Mackevicz už
\$500 paskolą.

Tas atsitikimas, žinoma, nu-
džiugino vietinį biznierių. Te-
čiau, kiek teko girdėti, žadama
krautuvę vėl atidaryti. Tuo tik-
šu užvesta byla dėl nelegališko
jos uždarymo.

Reikia paminėti, kad nemažai
bėdos pridarė krautuvei buvusi
West Pullmano bankininkas B.
W. Služas. Šerinkinas.

WEST PULLMAN.

Vasario 20 d. persiskyrė su
suo pasauliu J. Drungilas, 42
metų amžiaus, 11748 Peoria st.
Paliko moterį. Vėlonis paėina
iš Kauno gub. Tėsių pavieto,
Plungės parapijos. Amerikoje
įgyveno 14 metų. Dirbo vienoj
dirbtuvėje "Pleine". Ten bedir-

ma buvo likęs foremanu.
Reikia pasakyti, kad jis daug
oro yra padaręs lietuviams, su-
teikdamas jiems darbą. Laido-
tuvėse dalyvavo daug žmonių.
Vėlonis prigulėjo tik prie vi-
nos pašalpinės draugijos.

Wm. Pilypas.

Dr. John Jonikaitis, 3337 So.
Morgan reikalauja pėrsiskyr-
mo. Rado meilišką laišką, ra-
šytą jo pačiai.

Marie McKenzie užmušta tra-
ukiniu.

Jas. Sveo areštuotas. Parda-
vinėjo svaiginančius gėrimus.

Harry Schaeffner, aktorius,
areštuotas. Užkabino gatve
cinančias merginas.

Otto Peterson užmuštas ir
Clarence Carlson sunkiai sužeis-
tas Northwestern traukiniu.

Daktarai padarė Mike Monti-
terai naujus lūpas, ausis ir akis.
Jis ne teko tų dalykų eksplozi-
joj.

Nukentėjo nuo gaisro Herald
Storage and Warehouse Co.
Kiek nuostolių padaryta — dar
nežinia.

Del susisijojimo su giminėmis vokiečių užimtoj Lietuvoj.

Daug žmonių kreipiasi į mus
laiskais, klausdami, ar mes ne-
apsimtumė patiekti tių gimi-
nių vokiečių užimtoj Lietuvoj,
arba kad patartume, kaip jie pa-
tis tatai galėtų padaryti.

Nesuspėdami kiekvienam at-
skirti laiškais atskirti, mes
čia vėl paskelbiame, kad "Nau-
jienų" Redakcija patiektiūjims
užimti negali, bet duodame ši-
tokį patarimą tiems, kurie nori
susisijoti su savo giminėmis
Lietuvoj.

1. Parašykite, arba gaukite,
kad kas kitas parašytų vokiečių
kalba trumpą laiškėlį savo gi-
minėms. Indėkite tą laišką
konvertan ir užadresuokite taip,
kaip kad pirmiau adresavote sių-
sdami savo laiškus Lietuvoj, tik
vietoj Rusija, padėkite Germa-
ny.

2. Nueikite pačtan ir nupirki-
te už 6 centus kvitukę, vadinam-
ą "International Postage Cou-
pon."

3. Indėkite tą kvitukę ir savo
užduotutįjį laišką į antrą di-
dėnį konvertą. Užlipinkite, už-
dėkite reikalingą pašto markę,
už 5 centus, ir užadresuokite ši-
tai: HILFSVEREIN DER DE-
UTSCHEN JUDEN, STEGLIT-
ZER STRASSE 12-1, BERLIN
W. 35, GERMANY.

Ir pasiųskite.

Šitas "Hilfsvereinas" yra žy-
dų įstaiga, kuri belgi tuo reika-
lu patarnauja visiems, be skir-
tumo, žmonėms, ar jis būtų žy-
das, ar lietuvis, ar kas kitas. Ga-
ves jam adresuotą pakietą, Hil-
fsvereinas jį atplėš, už indėtą
"Couponą" nupirks ten vokišką
krasos markę, užlipins ant jų
siunčiamo giminėms laiško ir
pasiųs pačiu. Jei giminės ten
pat tebegyvena, tai jie gaus lai-
šką ir į trejų mėnesių galima
sulaukti atsakymo.

Naujienų agentai

Kurie užturi patinima "Naujie-
nų" savo miestuose arba distrikto-
se. Pas juos galima gauti pirkti
"Naujienas" pavieniais numeriais.

CHICAGO, ILL.

18-tos gatvės Skyrius: P. Mislinas,
"Naujienose", 1840 S. Halsted St.
North Side Skyrius: P. Pučkoriaus,
1579 Milwaukee Ave., 2-ros lubos
Bridgeport Skyrius: J. Jakubauskas,
3231 S. Halsted St.
Englewood Skyrius: B. Maslinas,
8127 S. Normal Ave.
Brighton Park:
M. D. Seefor, 2432 W. 39th St.
Mr. Smith, 3813 S. Kedzie Ave.
J. Minkevičius, 3848 S. Albany Ave.
Zuraskas, 4053 S. Maplewood av.
Atlantic City Skyrius:
A. Janauskas, 4563 Wentworth av.
F. Sandarga, 5418 S. Princeton av.

Saugus Bankas

Dideli patogumai žmonėms, kur savo pinigams
pasidėti pasirenka STATE BANK OF CHICAGO
State Bank of Chicago yra labai parankioje vie-
toj, ant kertės Washington ir La Salle gatvių.
Tasai bankas gyvuoja jau 38 metai ir yra žino-
mas kaip vienas tvirčiausių ir saugiausių
bankų. Žmonių pasidėti pinigai apdrausti ka-
pitalu ir perviršiu, kurs dabar siekia daugiau
kaip penkis milijonus dolerių.

Taupomasai Skyrius atdaras kasdien nuo 10 lig
3 val. diena, o Subatomis dar ir vakarais nuo 6
lig 8. Subatų vakarais bankas atdaras specia-
liai tam, kad lietuviams būtų paranku ateiti su
reikalais, nes šiaip dienos laiku ne kiekvienam
patogu.

Už depozitus mokama 3 nuosimtis.

State Bank of Chicago

Vienintėlis vidurmiestij bankas kame lietuviškai kalbama,
nes turi lietuvių klerkų.

La Salle ir Washington gtv. Priešais City Hall.

Kensington, Roselando ir Burnsi-
des Skyrius: S. Mislinas,
149 E. 107th St.
West Side Skyrius: A. Ambrozevičius,
2337 S. Leavitt St.
Town of Lake Skyrius: J. Kovtunas,
4601 Hermitage ave., Chicago.
ILLINOIS VALSTIJOS:
Cicero, Ill. J. Matulis, 1438 S. 49th av
St. Charles, Ill. W. Grabauskas,
19 W. 2nd St.
Melrose Park, Ill. G. Kochones,
2005 W. Lake St.
Springfield, Ill. K. Lagunas,
1716 Matheny Ave.
DeKalb, Ill. Mike Taruti,
1443 W. Market St.
Davenport, Ill. W. A. Zilinskas,
Box 210.
Rockdale, Ill. via Joffe, D. Lukša,
140 Moen Ave.
Westville, Ill. St. Mazenas,
Barber Shop, State St.
Waukegan, Ill. J. Miloszevicius,
801 — 8th St.
So. Chicago, Ill. Max Feldman,
8904 S. Houston Ave.
Rockford, Ill. St. Petrauskas ir
Rackevičius, 1012 S. Main St.
W. Pullman, Ill. W. Pilypas,
720 W. 120 St.
Harvey, Ill. Z. Patramentas,
15725 Finch Ave.
Chicago Heights, Ill. M. Remelka,
1330 — 15th Ave.
Spring Valley, Ill. A. Jakubauskas,
516 Cleveland St.
Kewanee, Ill. K. Valandūnas,
506 E. 7 St.
Pana, Ill. W. W. Petraitis,
210 W. Wash St.
Livingston, Ill. K. E. ebrulis,
E. St. Louis, Ill. Židkus,
459 Collinsville Ave.
Springfield, Ill. K. Stokkus,
1530 Sangamon Ave.
E. St. Louis, Ill. K. Žukauski,
123 St. Clair Ave.
MASSACHUSETTS VALSTIJOS:
Montello, Mass. P. Kuprys,
175 Ames St.
Montello, Mass. B. P. Miškinis,
35 Arthur St.
Worcester, Mass. M. Patramentas,
15 Millbury St.
Montello, Mass. A. Puodžiūnas,
135 Ames St.
Lawrence, Mass. A. Ramonaitis,
101 Oak St.
Montello, Mass. P. Štiga,
5 Arthur St.
Lawrence, Mass. Lithuanian Phar-
macy, 165 Elm St., Cor. Short
NEW JERSEY VALSTIJOS:
Elizabeth, N. J.: D. Bočkus,
211 First St.
Paterson, N. J.: A. Atkinas,
273 River St.
Harrison, N.J.: A. Gavišas,
64 Cleveland Ave.
Newark, N.J.: P. Lukša,
314 Walnut St.
Jersey City, N.J.: D. Filko,
242 Wayne St.
Bayonne, N. J.: A. Schwartzburg,
13 W. 23rd St.
Cliffside, N. J.: K. Sleponavičius,
Box 17.
NEW YORK VALSTIJOS:
Albany, N.Y.: M. Lazarko,
196 N. Boulevard
Amsterdam, N.Y.: Mr. Males,
145 E. Main St.
Amsterdam, N.Y.: J. Mikenas,
235 E. Main St.
Box 139.
Bridgeville, Pa.: T. Gelchis,
P. O. Box 407.
Rochester, N.Y.: M. Zukaitis,
451 Hudson Ave.
MARYLAND VALSTIJOS:
Baltimore, Md.: A. Brazis,
650 W. Lombard St.
Baltimore, Md.: J. Filipovicz,
437 S. Paca St.
IOWA VALSTIJOS:
Cedar Rapids, Iowa: F. T. Martin,
1209 S. 3rd St.
Sioux City, Ia.: Jos. M. Budrakas,
2510 Correctionville Rd.
OREGON VALSTIJOS:
Portland, Ore.: Omura News Co.
NEBRASKA VALSTIJOS:
So. Omaha, Nebr.: W. Waskel,
3223 O St.
So. Omaha, Nebr.: A. Zalpis,
5508 So. 32 St.
OHIO VALSTIJOS:
Cleveland, Ohio: F. Januška,
2520 Superior Ave.
Cleveland, O.: A. Valenton,
2120 St. Clair Ave.
PITTSBURGH, Pa.: Fort 2241 News Co.
Liberty Ave. and Grant St.
Kulpmont, Pa.: Jos. Burakus,
Pittsburgh, Pa.: F. Krasowski,
2808 Penn Ave.

Patarimai Dykai Vyrai ir Moters

Pasitark su Dr. ROSS.
ištikimu gydytoju.

Neizikuok savo sveikatos atsiduo-
damas į rankas naujų ir nepatyrusių
daktarų. Mums malonu patarti šio
dienraščio skaitytojams, kad jie gali
pasitarti su Dr. Ross dykai. Jis yra
senas užtikimas ir ilgiausiai praktikuo-
jasis specialistas Chicagoje.

Jis negydo ligonių per krasą. Jokis dak-
taras negali padaryti gero diagnozo ir užrašyt
sąžiningą gydymą iki jis neišegzaminuos ir pa-
matys ligonius savo akimis.

Ligoniai keliauja ilgas keliones iš įvairių
Suv. Valstijų kraštų pasigdyt pas Dr. Ross.

Kiekviena ypatą paliesta nervų keblumais,
vidurių ir kepenų betvarke, inkstų, puslės, šla-
pinimosi ligomis, syphilu, arba kraujo betvar-
ke, ligos ir silpnumą, reikalaujanti gero gydy-
mo, neturi palikti nepasitarus su Dr. Ross, tu-
rinčiu daugiausia patyrimo.

Laikė jo dvidešimties keturių metų prakti-
kos jis sugrąžino tukstantiems ligonių sveikatą.

Specialė
X-RAY
EGZAMI-
NACIJA
Kuomet
Nurodyta
Moderniš-
ki Elektro
Medikali-
ški Gydy-
mai.

DR. B. M. ROSS, 35 So. Dearborn St., Kampas
Monroe St., Chicago, Ill.

506 ir 507 Crilly Bldg. Imk elev. ant 5-to augšto.
Slipni, nervuoti, sergį ir sunykę vyrai sustiprėja, lieka ener-
giški ir sveiki.

Jei jūs turite kokį silpnumą arba ligą, eikite pas seną
ištikimą specialistą.
Ofiso Valandos: kasdien nuo 9 v. ryto iki 4 v. po pietų. Ne-
dėlionis: 10 v. ryto iki 1 v. diena. Taipgi Panedėlio, Sėredos,
Pėtnyčios ir Subatos vakarais nuo 7 v. iki 8 v. vakare.

DARBAS

Knyga parašyta garsaus francūzų rašyto-
jo Emile Zola. Tai užimantis romanas, kuris
nušviečia daug karžygiškų dalykų.

Skaitydamas romaną D a r b a s, skaityto-
jas pamatys, kaip žmogus pilnai apsišvietęs pa-
daro iš pragaro rojų, kur paskui visi linksmi
gyvena. Knyga turi 300 puslapių. Kaina 75c.

"NAUJIENOS"

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

VYRAMS IR SUAUGIMIEMS

Akinių suka ramose nuo \$3.00 ir an-
šėliau. Šėdėre rimose nuo \$1.50 ir an-
šėliau. Pritakome akinius udyti.
Atsiminti: Gėlės soppimas, nerūšimas,
akni skaudėjimas, užtikimas ir
t. t. yra valstis įvairių ligų, kurie gali
būti irakalios serų akinių pritaiky-
mu. Ištirimas udyti, jei sergi ar
skauda akis. Jei jės raundone, jei gi-
va sope, jei blogai matai, jei akis si-
psta, netgi ilgai, o jidakt pagelso
aušėdėj, kur kiekvienam pritaikoma a-
kinių udyti. Atmink kad mes kos-
nam eventualiam akinius ir kiekie-
nam gerai prirenkam.
Jei jūs sergate ir reikalaujate patarimo arba vaisto, atmink pas mane. Aš buvau ap-
teiktorius Rusioj virš 10 metų, Amerikoj 15 metų. Aš duodu patarimus DYKAI. Galu
padaryti ille kokius nušokus vaistus. Aš rekomenduojū tik GERUS daktarus. Aš esu
draugas žmonių S. M. MESHOFF, 3149 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

Garsinkis 'Naujienose'

KODĖL NEŽINOTI SEKANČIŲ IŠAIŠKINIMŲ?

Išliuosavimo judėjimas, Betvarkė, Komunizmas, Tikejimas, Paternalizmas,
Vergystė, Girtuokliavimas, Individualiskumas, Visiška Lygybė, Privatiška
Nuosavybė, Atlyginimas už riziką, Materialistai — vėjo gaudytojai, Praktiš-
kas darbas, Žmogaus prigimtis ir daug kitų klausimų.
Tie visi išaiškinimai randasi knygoje:

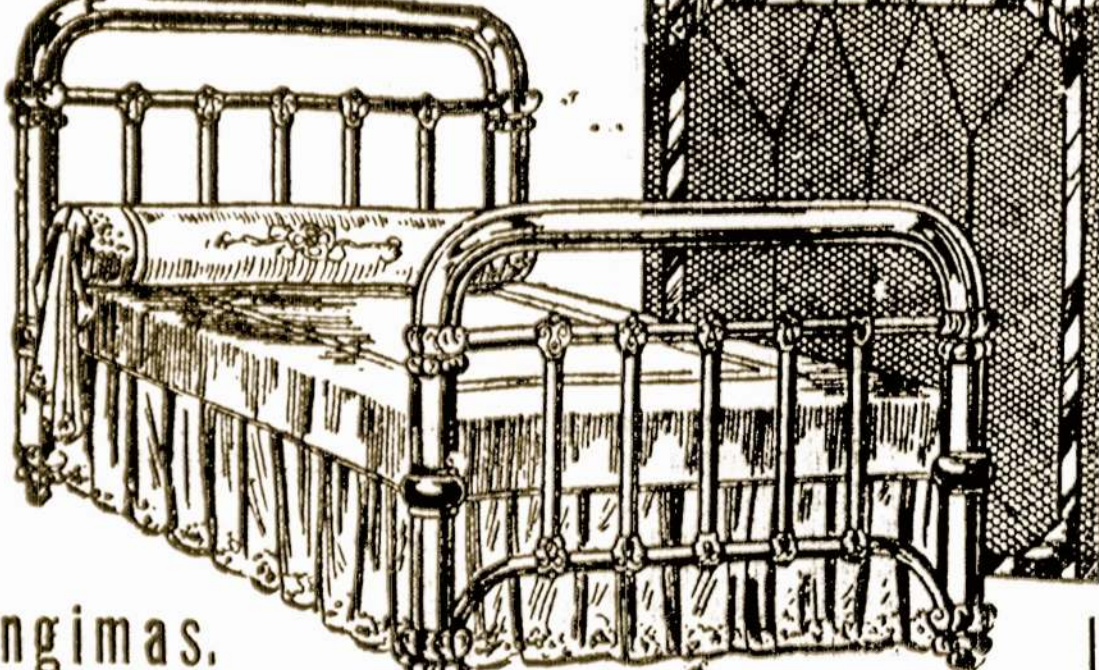
KAS YRA TAIP, O KAS NE TAIP?

Knygos kaina tik 50c. Reikalaukite:

"NAUJIENOS"

1840 S. Halsted St. Chicago, Illinois

Didelė ver-
tė. Lovo
springsai.
Matrasai.
Visas įrengimas.

Sis įrengimas yra vienas didžiausių
bargenų kuomet nors paaukautų. Lova
turi dviejų colių molatinis pastovus ir
nudirbt baltai arba Vermis Martin. Spr-
ingsai turi kamuotus geležinius rėmus ir
tvirtai bresuoti. Matrasas yra sanitaris-
kas ir turi vatinių virių. Apkaučiota spe-
cialiai po

\$12.65
LENGVI
ISMOKĖJIMAI

The Columbia Kovas Rekordai yra dabar paau-
kaukti ant pardavimo didesniame ir geresniame pasirū-
kime muzikos, negu kuomet nors prima .
Atkite ir leiskite mums pagrajinti del jys vėliau-
sius gabalėlius.

KENNEDY
FURNITURE Co.

Atdara Utarininko,
Ketvergjo ir Subatos
vakarais.

3948-50 West 12th St., 6137 So. Halsted St.,
426 S. Wabash Ave., 1968-70 Milwaukee Ave.

SPECIALISAAI pyouo i gas puru, piabuy, pasai i puses, uruonajima krauo, oob, ligas, fatisdas, reumatidms, kalvos skausms nugaros, koselims, **gerklis**, ekaudejima, paslaptingas, gija. Jeigu kiti negalioja per šydyti, atveike dia fr tustakintiko, ka jie jms joms padaryti. Praktikuoja per daugeli metų ir **šydyti** tukstantais hgoniu. Patarimas dykti.

OFISO VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis iki 12 diena.
1904 BLUE ISLAND AVE., kampas 19-ros gat., viršuj Bankos. Tel. Canal 3245